

Vysoká škola logistiky o.p.s.

Sakrální památky Olomouce

(Bakalářská práce)

Přerov 2019

Martin Doležel, DiS.



Vysoká škola
logistiky
o.p.s.

Zadání bakalářské práce

| | |
|------------------|-----------------------------|
| student | Martin Doležel, DiS. |
| studijní program | Logistika |
| obor | Logistika cestovního ruchu |

Vedoucí Katedry bakalářského studia Vám ve smyslu čl. 22 Studijního a zkušebního řádu Vysoké školy logistiky o.p.s. pro studium v bakalářském studijním programu určuje tuto bakalářskou práci:

Název tématu: **Sakrální památky Olomouce**

Cíl práce:

Popsat a zanalyzovat sakrální památky v Olomouci a blízkém okolí a na základě této analýzy navrhnout skupinový poznávací zájezd do Olomouce s důrazem na sakrální památky.

Zásady pro vypracování:

Využijte teoretických východisek oboru logistika. Čerpejte z literatury doporučené vedoucím práce a při zpracování práce postupujte v souladu s pokyny VŠLG a doporučeními vedoucího práce. Části práce využívající neveřejné informace uveďte v samostatné příloze.

Bakalářskou práci zpracujte v těchto bodech:

Úvod

1. Teoretická východiska tvorby produktu cestovního ruchu
2. Charakteristika sakrálních památek v oblasti
3. Stanovení návštěvních míst
4. Návrh produktu cestovního ruchu

Závěr

Rozsah práce: 35 – 40 normostran textu

Seznam odborné literatury:

GROS, Ivan. Velká kniha logistiky. Praha: VŠCHT, 2016. ISBN: 978-80-7080-952-5

ORIEŠKA, Ján. Služby v cestovním ruchu. 1. vyd. Praha : Idea servis, 2010. ISBN 978-80-85970-68-5

SCHEJBAL, Ctirad. Logistika cestovního ruchu. Přerov: Vysoká škola logistiky, 2009. ISBN 978-80-87179-09-3.

ZELENKA, Josef a Martina PÁSKOVÁ. Výkladový slovník cestovního ruchu. Kompletně přeprac. a dopl. Praha: Linde, 2012. 768 s. ISBN 9788072018802.

Vedoucí bakalářské práce:

Mgr. Djamila Bekhedda

Datum zadání bakalářské práce:

31. 10. 2018

Datum odevzdání bakalářské práce:

4. 5. 2019

Přerov 31. 10. 2018



Ing. et Ing. Iveta Dočkalíková, Ph.D.
vedoucí katedry



doc. Ing. Ivan Hlavoň, CSc.
rektor

Čestné prohlášení

Prohlašuji, že předložená bakalářská práce je původní a že jsem ji vypracoval samostatně. Prohlašuji, že citace použitých pramenů je úplná a že jsem v práci neporušil autorská práva ve smyslu zákona č. 121/2000 Sb., o autorském právu, o právech souvisejících s právem autorským a o změně některých zákonů (autorský zákon), ve znění pozdějších předpisů.

Prohlašuji, že jsem byl také seznámen s tím, že se na mou bakalářskou práci plně vztahuje zákon č. 121/2000 Sb., o právu autorském, právech souvisejících s právem autorským a o změně některých zákonů (autorský zákon), ve znění pozdějších předpisů, zejména § 60 – školní dílo. Beru na vědomí, že Vysoká škola logistiky o.p.s. nezasahuje do mých autorských práv užitím mé bakalářské práce pro pedagogické, vědecké a prezentační účely školy. Užiji-li svou diplomovou práci nebo poskytnu-li licenci k jejímu využití, jsem si vědom povinnosti informovat před tím o této skutečnosti Vysokou školu logistiky o.p.s. prorektora pro vzdělávání.

Prohlašuji, že jsem byl poučen o tom, že bakalářská práce je veřejná ve smyslu zákona č. 111/1998 Sb., o vysokých školách a o změně a doplnění dalších zákonů (zákon o vysokých školách), ve znění pozdějších předpisů, zejména § 47b. Taktéž dávám souhlas Vysoké škole logistiky o.p.s. ke zpřístupnění mnou zpracované bakalářské práce v její tištěné i elektronické verzi. Souhlasím s případným použitím této práce Vysokou školou logistiky o.p.s. pro pedagogické, vědecké a prezentační účely.

Prohlašuji, že odevzdaná tištěná verze bakalářské práce, elektronická verze na odevzdaném optickém médiu a verze nahraná do informačního systému jsou totožné.

V Přerově, dne 4. 5. 2019

.....

podpis

Poděkování

Tímto bych rád poděkoval vedoucí své bakalářské práce, Mgr. Djamile Bekheddě, za poskytnutí cenných rad, podnětných návrhů a veškerý čas, který mi s ochotou věnovala.

Anotace

Tato bakalářská práce se zabývá popisem a analýzou sakrálních památek v Olomouci i jejím blízkém okolí. Na základě této analýzy je navržen skupinový poznávací zájezd s důrazem na sakrální památky. V teoretické části bakalářské práce jsou popsány předpoklady pro tvorbu, realizaci a kalkulaci ceny kulturně poznávacího zájezdu. V práci je představena Olomouc jako destinace cestovního ruchu se zaměřením na sakrální turistické atraktivitu města. Praktická část pak obsahuje informační minimum o navštívených místech a návrh realizace poznávacího zájezdu do Olomouce se sakrálním zaměřením. Je zde popsáno technické řešení zájezdu, jeho program, vytvořené itineráře a závěrem kalkulace tohoto zájezdu.

Klíčová slova

Olomouc, cestovní ruch, poznávací zájezd, sakrální památky, kalkulace zájezdu.

Annotation

This bachelor thesis deals with the description and analysis of sacral monuments in Olomouc and its surroundings. Based on this analysis, the thesis will provide a proposal for a group cognitive tour with an emphasis on sacral monuments. The theoretical part describes the prerequisites for the creation, implementation and cost evaluation of a cultural cognitive tour. This bachelor thesis introduces Olomouc as a tourist destination, with a focus on sacral tourist attractions in the city. The practical part contains the details and information about visited places as well as a proposal for a cognitive tour to Olomouc with sacral focus. It also describes a technical solution of this tour, its program, itineraries and tour price calculation.

Keywords

Olomouc, tourism, cognitive tour, sacral monuments, tour price calculation.

Obsah

| | |
|--|-----------|
| Úvod | 9 |
| 1 Teoretická východiska tvorby produktu cestovního ruchu..... | 10 |
| 1.1 Obecná charakteristika a historie cestovního ruchu | 10 |
| 1.2 Členění cestovního ruchu | 11 |
| 1.2.1 Druhy cestovního ruchu | 12 |
| 1.2.2 Formy cestovního ruchu | 13 |
| 1.2.3 Destinace cestovního ruchu | 14 |
| 1.3 Předpoklady kulturně poznávacího zájezdu | 14 |
| 1.3.1 Kulturně poznávací zájezd..... | 15 |
| 1.3.2 Turistické atraktivity..... | 16 |
| 1.3.3 Kalkulace ceny zájezdu | 17 |
| 1.4 Průvodcovská činnost | 19 |
| 1.4.1 Předpoklady pro průvodcovskou činnost | 19 |
| 1.4.2 Legislativní úprava průvodcovské činnosti | 20 |
| 1.4.3 Příprava průvodce na zájezd..... | 21 |
| 2 Charakteristika sakrálních památek v oblasti..... | 22 |
| 2.1 Olomouc jako turistická destinace..... | 22 |
| 2.2 Historie města | 24 |
| 2.3 Městská památková rezervace Olomouc | 25 |
| 2.4 Sakrální památky Olomouce | 28 |
| 2.5 Analýza sakrálního potenciálu města Olomouce..... | 29 |
| 2.6 Analýza sakrálních památek v oblasti | 31 |
| 3 Stanovení návštěvních míst..... | 34 |
| 3.1 Arcibiskupský palác | 34 |
| 3.2 Katedrála sv. Václava | 35 |

| | | |
|----------|---|-----------|
| 3.3 | Arcidiecézní muzeum Olomouc | 37 |
| 3.4 | Kaple sv. Anny | 39 |
| 3.5 | Kostel Panny Marie Sněžné..... | 40 |
| 3.6 | Kostel sv. Michala | 41 |
| 3.7 | Kaple sv. Jana Sarkandra..... | 43 |
| 3.8 | Kostel sv. Mořice..... | 44 |
| 3.9 | Sloup Nejsvětější Trojice..... | 46 |
| 3.10 | Olomoucká radnice s orlojem..... | 48 |
| 3.11 | Bazilika minor Navštívení Panny Marie | 49 |
| 4 | Návrh produktu cestovního ruchu..... | 51 |
| 4.1 | Poznávací zájezd do Olomouce | 51 |
| 4.2 | Technický popis zájezdu | 52 |
| 4.3 | Program zájezdu | 54 |
| 4.3.1 | Itinerář zájezdu | 55 |
| 4.4 | Kalkulace zájezdu..... | 60 |
| 4.4.1 | Nepřímé náklady..... | 60 |
| 4.4.2 | Přímé náklady | 63 |
| 4.4.3 | Výpočet celkových nákladů..... | 64 |
| 4.5 | Shrnutí kalkulace zájezdu | 65 |
| | Závěr | 66 |
| | Soupis bibliografických citací | 68 |
| | Seznam zkratk a značek | 73 |
| | Seznam ilustrací a tabulek | 75 |
| | Seznam příloh..... | 77 |

Úvod

Cestování a objevování je od pradávna součástí lidské přirozenosti. Jelikož se jeho dostupnost neustále zlepšuje, patří do životního stylu stále většího počtu lidí. Cestování je rovněž i mou zálibou, což podnítilo výběr tohoto tématu. Tato bakalářská práce popisuje jednu z oblastí cestovního ruchu, a sice návrh i realizaci produktu cestovního ruchu. Cílem této práce je popsat a zanalyzovat sakrální památky v Olomouci a blízkém okolí a na základě této analýzy navrhnout skupinový poznávací zájezd do Olomouce s důrazem na sakrální památky. Praktickým výstupem bude sestavený program zájezdu, včetně itineráře a kalkulace ceny zájezdu. Pro tyto účely budou nejprve vymezeny určité pojmy a teoretické základy vybrané oblasti cestovního ruchu.

Předkládaná bakalářská práce je rozvržena do čtyř kapitol. První kapitola osvětlí problematiku cestovního ruchu, jeho vývoj a členění. Popíše teoretická východiska pro tvorbu kulturně poznávacího zájezdu, předpoklady pro jeho realizaci a kalkulaci. Dále kapitola přiblíží průvodcovskou činnost, její obecné předpoklady a nároky na průvodce. Závěr kapitoly je věnován legislativní úpravě průvodcovské činnosti, rovněž i přípravě a povinnostem průvodce v průběhu zájezdu.

Druhá kapitola představí Olomouc jako destinaci cestovního ruchu. Zaměří se na vyhledání turistických atraktivit města v souvislosti s jeho historií. Při tom bude kladen důraz na sakrální památky a potenciál města pro sakrální cestovní ruch. Kapitola zahrnuje analýzu preferovaných památek a jejich hodnocení, které následně poslouží k určení míry atraktivity návštěvních míst pro jejich zařazení do programu zájezdu.

Ve třetí kapitole budou stanovena hlavní návštěvní místa využitelná pro tuto práci, a tedy pro sestavení programu navrhovaného zájezdu. Jednotlivá návštěvní místa budou krátce popsána, nastíní se jejich historie a další související zajímavosti.

Poslední, čtvrtá, kapitola popíše konkrétní návrh poznávacího zájezdu. Návrh vyjde ze skutečných podkladů, tedy hypoteticky by mohl být realizován. Technický popis zájezdu stanoví termín konání, okruh klientů, zvolenou dopravu, ubytování a stravování. K zájezdu bude také vypracován detailní itinerář obsahující orientační časový plán, údaje o vzdálenosti a programu. Závěrem kapitoly bude na základě získaných teoretických i praktických znalostí zpracována kalkulace zájezdu.

1 Teoretická východiska tvorby produktu cestovního ruchu

1.1 Obecná charakteristika a historie cestovního ruchu

Cestovní ruch je velmi často používaný termín, přičemž existují různá pojetí, která do jeho sféry zařazují velmi odlišné aktivity. Jedná se o společensko-ekonomický fenomén významný nejen z pohledu jednotlivce ale i společnosti. Každý rok představuje největší pohyb lidské populace za rekreací, poznáváním a naplňováním vlastních snů o příjemné dovolené. Je součástí způsobu života a spotřeby zejména ve vyspělých zemích. [1]

Je všeobecně známo, že lidé cestovali odpradáвна, kdy prvními cestovateli byli poutníci. Ve středověku patřilo cestování ke společenskému bontonu nejvyšších vrstev šlechty, později i bohatých měšťanů, které na cestách doprovázeli studenti nebo chudí učenci. Počátky rozvoje moderního cestovního ruchu se datují z přelomu 19. a 20. století, kdy se cestovní ruch jako takový začal formovat ve vyspělých destinacích jakožto odvětví společenské činnosti. Načez přesné vymezení tohoto pojmu přišlo začátkem 20. století současně s rozvojem vzdělávání v cestovním ruchu a se vznikem cestovního ruchu jako teoretické disciplíny i jako předmětu výzkumu. Na aktivitách spojených s cestovním ruchem se každoročně podílí stále větší část světové populace a cestovní ruch se pro většinu zemí stal jedním z nejrychleji rostoucích sektorů ekonomiky. [1]

Česká republika (ČR) je z hlediska cestovního ruchu vyhledávanou destinací pro svou výhodnou geografickou polohu, snadnou dostupnost, přírodní krásy i historické památky. Na rozvoj domácího cestovního ruchu ČR má příznivý vliv existence léčebných zdrojů důležitých pro lázeňství a další aktivity s tímto druhem turismu spojené. V oblasti výjezdového cestovního ruchu došlo k největšímu rozmachu po roce 1996. Tehdy začaly cestovní kanceláře nahrazovat doposud běžné jednodenní zájezdy do sousedních států lukrativnějšími pobytovými zájezdy. Zavedení směnitelnosti koruny a zrušení limitu na nákup devizových prostředků pro turisty se zřetelně projevilo na výdajích na cestovní ruch. [1]

Základním předpokladem rozvoje cestovního ruchu je svoboda člověka cestovat. Dalšími atributy jsou dostatek volného času a dostupné finanční prostředky. Cestovní ruch ovlivňují politicko-správní podmínky. Nelze jej vyrábět jako produkt a již vůbec

ne jej skladovat. Trh silně determinují přírodní faktory a jiné nepředvídatelné vlivy. Poptávka je výrazně ovlivňována důchody obyvatelstva, dostatkem volného času, cenovou hladinou nabízených služeb, spotřebitelskými preferencemi, prestiží a celkovou úrovní i životním stylem. [2]

Při návrhu produktu cestovního ruchu je nutné respektovat, že se v mnohém odlišuje od jiných odvětví, neboť se jedná o produkt služeb. Jelikož základními vlastnostmi služeb jsou jejich nehmotnost, nedělitelnost, pomíjivost a proměnlivost, mají produkty cestovního ruchu specifické nároky na produkci, prezentaci i prodej. Poskytovatelé produktů cestovního ruchu proto musí hledat vhodné řešení logistických a dodavatelských procesů, jejich metod efektivního řízení, a to jak na strategické, tak i operativní úrovni. Typické produkty cestovního ruchu zahrnují procesy od odjezdu do destinace přes souhrn služeb a atrakcí v daném místě až po návrat domů. Poskytovatel poté musí najít vhodné logistické řešení pro zajištění požadované konkurenceschopné úrovně služeb. Tedy zvolit vhodnou posloupnost činností nezbytných pro splnění požadavků koncového zákazníka označovanou jako logistický řetězec. Součástí logistického řetězce cestovního ruchu je práce s daty, informacemi a znalostmi. Tyto jsou nezbytné k tvorbě i optimalizaci produktů cestovního ruchu a rovněž jsou ukazateli ekonomických přínosů cestovního ruchu. [3]

1.2 Členění cestovního ruchu

V odborné literatuře a praxi se také užívá označení typologie cestovního ruchu. Existuje více způsobů členění cestovního ruchu lišící se pojetím každého z autorů. Pro potřeby této práce byla použita klasifikace, jak ji popsal Schejbal [4]. Podoby cestovního ruchu se v zásadě mohou členit do druhů a forem podle různých hledisek, která zachycují a vyjadřují jeho odlišné znaky:

- cestovní účel (rekreační, poznávací, turistický, léčebný, náboženský atd.);
- délka pobytu účastníků (dlouhodobé, krátkodobé);
- místo realizace (domácí, zahraniční);
- organizace účastníků (neorganizovaný, organizovaný);
- rozložení cestovního ruchu během roku (celoroční, sezónní);
- teritoriální rozmístění (regionalizace);

- vztah k platební bilanci (příjezdový, výjezdový, tedy aktivní a pasivní);
- výběr účastníků (volný nebo výběrový, podle předem stanovených podmínek);
- způsob přepravy účastníků (letecká, železniční, silniční, lodní, pěší, atd.);
- způsob účasti na úhradě nákladů (volný nebo vázaný). [4]

Tyto a případné další znaky lze shrnout do tří skupin, které popisují druhy a formy cestovního ruchu a jejich regionalizaci v destinacích. [4]

1.2.1 Druhy cestovního ruchu

Druhy cestovního ruchu určují především motivace účastníků. Jedná se tedy o souhrn všech vnitřních i vnějších podnětů vedoucích k účasti na cestovním ruchu. Tyto faktory vymezují základní druhy cestovního ruchu:

- rekreační (zpravidla pobyt na jednom místě spojený s regenerací fyzických a duševních sil, včetně pobytů na chatě či zahrádce);
- kulturní a poznávací (zaměřený na poznávání zemí, kultur a na kulturní prožitky);
- sportovně-turistický (upevňování fyzické kondice);
- lázeňsko-léčebný (léčba chorob nebo jejich následků, ale i jejich prevence);
- sportovně-rekreační (sportovně zaměřené pobyty, vodní sporty, cykloturistika, lyžování, pěší turistika atd.);
- specifické formy cestovního ruchu (např. sociální turistika, speciální programy pro sociálně slabší);
- profesionálně zaměřená turistika (kongresová, veletržní a incentivní turistika);
- společensky orientovaný cestovní ruch (např. návštěva příbuzných);
- venkovská turistika, agroturistika a ekoturistika;
- návštěvy sportovních akcí;
- náboženská turistika;
- pobyty s vytvářením iluze dobrodružství nebo historických období;
- ostatní formy cestovního ruchu (turistika nákupní, sexuální, průmyslová, lovecká atd.). [4]

Druhy cestovního ruchu se dále konkretizují podle úhlu pohledu, např. lze odlišit rekreaci, lázeňství a péči o zdraví, aktivní sportovní cestovní ruch, poznávací cestovní

ruch, profesní cestovní ruch. Specifické druhy, tedy takové, které uspokojují specifické požadavky, jsou například: cestovní ruch mládežnický, seniorů, rodinný. Z hlediska destinace jde o cestovní ruch městský, venkovský, chatařský či chalupářský. Dalšími specifickými druhy jsou cestovní ruch náboženský, gastronomický, cestovní ruch zahrnující cykloturistiku, nákupní turistiku apod. [4]

1.2.2 Formy cestovního ruchu

Formy cestovního ruchu zohledňují převážně jevový průběh cestovního ruchu a způsob jeho realizace z hlediska prostorového, doby trvání, sezónnosti, cestovního stylu a způsobu organizace. Jedná se o členění na základě vnějších faktorů jako:

- místo realizace (domácí, zahraniční);
- délka pobytu (krátkodobé zájezdy jsou do tří přenocování, zatímco dlouhodobé zájezdy jsou na více než tři přenocování);
- způsob zabezpečení (organizovaný, neorganizovaný);
- věkové skupiny;
- způsob dopravy (letecká, železniční, silniční, lodní, pěší, kombinovaná apod.);
- počet účastníků (individuální, skupinový, masový). [4]

Dalším kritériem pro rozlišení forem cestovního ruchu může být vztah k platební bilanci. Dle místa realizace, domácí či zahraniční, lze dále rozvést cestovní ruch na aktivní (příjezdový), pasivní (výjezdový) a tranzitní (průjezd zemí, mezipřistání atd.). Způsob financování dělí cestovní ruch na komerční a vázaný. Komerční (volný) cestovní ruch nemá podmínku účasti, protože si účastník hradí vše sám. Oproti tomu cestovní ruch vázaný (sociální) má určitou podmínku účasti, např. členství v organizaci, úhrada pak může být částečně financována ze společenských fondů organizace. Podle dopadu cestovního ruchu na životní prostředí se diferencuje cestovní ruch tvrdý, kdy se upřednostňuje zisk nad životním prostředím, a měkký cestovní ruch, usilující o rovnováhu přínosů a dopadů na životní prostředí. [4]

1.2.3 Destinace cestovního ruchu

Třetím významným klasifikátorem segmentace cestovního ruchu je prostorové hledisko. Rozsáhlost definovaných prostorových jednotek (státní, kontinentální, celosvětové) na základě nabídky a charakteru produktů cestovního ruchu stanovuje oblasti, pro něž je typický určitý druh turizmu. Prostorové jednotky jsou zpravidla obecně označovány jako destinace cestovního ruchu. Destinace cestovního ruchu je místo (oblast) mající z hlediska podmínek rozvoje cestovního ruchu unikátní vlastnosti. V užším slova smyslu lze destinaci cestovního ruchu chápat jako cílovou oblast v daném regionu, pro kterou je typická bohatá nabídka atraktivit a infrastruktury cestovního ruchu. V širším pojetí se destinací cestovního ruchu rozumí atraktivní země, regiony, lidská sídla a další oblasti s rozvinutými službami a infrastrukturou, kdy výsledkem je dlouhodobá koncentrace návštěvníků. [4]

Rozlišuje se jedenáct základních destinačních typů: rekreační, lázeňský, poutní, přírodní, městský poznávací, venkovský poznávací, horský, příbřežní, příhraniční, romantizující (hrady, zámky apod.) a atrakční (atraktivita vytvořené lidmi). [4]

1.3 Předpoklady kulturně poznávacího zájezdu

Pojem zájezd je upraven zákonem č. 159/1999 Sb., o některých podmínkách podnikání v cestovním ruchu. Další právní úprava ohledně prodeje a zprostředkování zájezdu je zakotvena v zákoně č. 214/2006 Sb., o živnostenském podnikání (živnostenský zákon). Zájezdem se rozumí předem sestavená kombinace alespoň dvou základních služeb cestovního ruchu a dalších doplňkových služeb, pokud tato kombinace zahrnuje ubytování přes noc nebo trvá déle než 24 hodin a je prodávána za souhrnnou cenu, kdy byla vytvořena cestovní kanceláří za účelem podnikání. Za služby cestovního ruchu je považována doprava, ubytování a další služby cestovního ruchu, které nedoplňují dopravu nebo ubytování a jsou důležitou částí zájezdu. Může jít například o služby průvodcovské, pojišťovací, stravovací atd. O zájezd se nejedná, jestliže kombinace služeb cestovního ruchu je prodávána jinému subjektu s cílem jeho dalšího podnikání nebo nabídka a prodej sestavy neodpovídají znakům živnostenského podnikání. [5]

Rozčlenění zájezdů vychází z klasifikace cestovního ruchu (popsáno v kapitole 1.2), z čehož se odvíjí i strategie cestovních kanceláří. Hlavní kritéria pro dělení zájezdů

jsou: doba trvání, způsob dopravy, způsob přípravy, geografické hledisko a tematická náplň zájezdu. Doba trvání určuje, zda se jedná o zájezd krátkodobý (do tří dnů), nebo naopak dlouhodobý (více než tři dny). Z hlediska způsobu dopravy se rozeznávají zájezdy autokarové, vlakové, letecké, lodní, vlastními dopravními prostředky či zájezdy s kombinovanou dopravou, kdy se během zájezdu využije více druhů dopravy. Způsob přípravy dělí zájezdy na standardní a forfaitové. Standardní zájezd je předem připraven pro anonymního zákazníka a takto je nabízen v katalogu cestovní kanceláře, zatímco zájezd forfaitový je objednaná akce, kdy si zákazník sám stanoví termín, trasu i program zájezdu. Geografické hledisko určuje zájezd domácí nebo zahraniční. Tematická náplň vymezuje zájezdy rekreační, sportovní a turistické, kulturně poznávací, s náboženskou tematikou, zájezdy na výstavy a veletrhy, incentivní a kongresovou turistiku, lázeňské pobyty a zvláštní tematické zájezdy. Pro účely této práce bude detailněji popsán kulturně poznávací zájezd. [5]

1.3.1 Kulturně poznávací zájezd

V tomto případě je cílem dovolené aktivní poznání zajímavých míst a destinací, případně návštěva kulturní akce. Zpravidla se jedná o vícedenní putovní poznávací zájezd, a to buď okružní, nebo hvězdicový. Klíčovou úlohu zde má průvodce, který provází celým zájezdem, ale rovněž i kvalita místních průvodců v navštívených objektech. Patříčná úroveň se též očekává u služeb stravovacích i ubytovacích. Doporučená je alespoň polopenze, aby mohli účastníci zájezdu poznat kuchyni dané země nebo destinace. [5]

Jako nejlepší volba dopravního prostředku se pro tento typ zájezdu jeví autokar, jelikož dovoluje maximální poznání celé trasy. U delších cest je nutné naplánovat zastávky, nejlépe v atraktivních místech ve vhodnou dobu a dále pamatovat na pravidelné hygienické přestávky. Pro výpočet doby trvání přepravy je nutné brát v úvahu typ komunikace, hustotu provozu, terén, případně další s dopravou související parametry. Podmínkou příjemné cesty je pohodlný autokar nejlépe se sklopnými sedadly, klimatizací, možností občerstvení, toaletou apod. Jestliže to program zájezdu umožňuje, je vždy na místě vyhnout se nočním přejezdům. A to jednak kvůli jejich nižší bezpečnosti, ale také z pohledu úrovně cestování, kdy účastníci jsou noční cestou unaveni a jejich prožitek je potom méně intenzivní. Proto je vhodné v těchto případech

zařadit do zájezdu kombinaci autokaru a jiné dopravy (např. letecké), případně zajistit nocleh. Trasa zájezdu by měla být plynulá, pestrá a přinášející účastníkům poznatky ve vhodném pořadí. Městský cestovní ruch návštěvníkům nabízí bohatou nabídku aktivit a nových zážitků, jako například prohlídky muzeí, galerií, památek, architektury, ale i sportovních nebo kulturních akcí. [5]

Program zájezdu by měl být volen tak, aby účastníci měli dostatečný prostor pro prohlídku objektů a zároveň aby poznali vše významné z navštívené oblasti. Taktéž musí zahrnovat volný čas na odpočinek účastníků. Dobrou volbou je vždy, je-li to možné, zájezd vhodně doplnit účastí na kulturních akcích nebo o unikátní zážitky charakteristické pro danou lokalitu. [5]

1.3.2 Turistické atraktivity

Turistická atraktivita je definována jako zajímavá součást přírody a přírodní podmínky, sportovní, kulturní nebo společenský objekt či událost přitahující účastníky cestovního ruchu. Někdy se také může jednat o atrakci cestovního ruchu užšího významu jako turistické atraktivity vytvořené lidmi za účelem zisku z příjmů od návštěvníků, např. zábavní parky. [6]

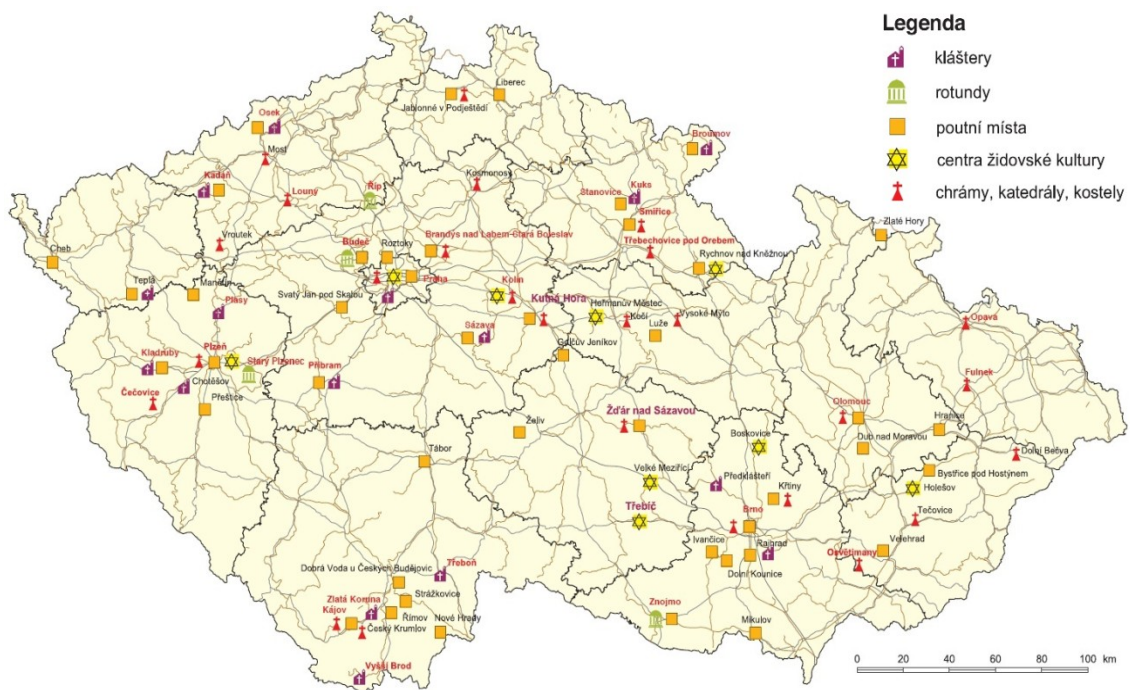
Třídění turistických atraktivit má více hledisek a není zcela striktní. Rozeznáváme atraktivity přírodní či krajinné, kam patří geomorfologické úkazy (např. jeskyně, skalní útvary, sopky, ledovcová údolí), hydrologické úkazy (např. vodopády, gejzíry, zálivy) a biologické atraktivity (např. lesy, ptáčích rezervace, rašeliniště, přírodní parky). Dalšími typy jsou atraktivity kulturní (např. kaple, pohřebiště, kroje), atraktivity společenské (např. slavnosti), atraktivity technické (např. hrady, přehrady, tunely, pivovary), atraktivity obchodní (např. veletrhy a veletržní areály), atraktivity sportovní (např. mistrovství, sportovní utkání) a atraktivity zábavní (např. zábavní parky, aquaparky, bludiště). [6]

Při popisu atraktivit cestovního ruchu se lze setkat také s dalšími častými pojmy jako památka, památník, park, rezervace apod. Památka je definována jako hmotný nebo nehmotný objekt či jev, který má souvislost s historií Země, přírodou, anebo lidstvem. Rozeznáváme památky kulturní, technické, dále památky přírodní a národní přírodní památky. Památník označuje stavební objekt, jenž vznikl jako připomínka historické

události nebo osobnosti. Parkem se v užším slova smyslu rozumí nevelká oblast rostlinného porostu uzpůsobeného prostoru ve městech či u zámeckých objektů. V širším smyslu je parkem rozlehlé území, do kterého náleží přírodní krajina se svou charakteristickou skladbou, jako fauna, flora apod. Rozlišujeme parky městské, zámecké, národní, tematické a další. Rezervací obvykle chápeme menší teritorium s výjimečnou přírodní či kulturní hodnotou, která toto bohatství chrání. V neposlední řadě je na místě zmínit též chráněné území, jež představuje konstantně utvářenou rozsáhlou oblast s typickým reliéfem a nedotčeným ekosystémem. V České republice známe jako chráněné krajinné oblasti (CHKO). [6]

Pro účely této práce jsou z turistických atraktivit stěžejní památky sakrální nebo také církevní. Umístění těch nejvýznamnějších zobrazuje mapa ČR na obrázku 1.1.

Obr. 1.1 Mapa významných církevních památek v ČR



Zdroj: [7].

1.3.3 Kalkulace ceny zájezdu

Ceny tvoří organizátoři zájezdů, tzv. touroperátoři, a dále subjekty působící ve výjezdovém nebo domácím cestovním ruchu. Kromě cen ceníkových se objevují i ceny sezónní, individuální, skupinové, případně může být cena snížena o slevu

věrnostní nebo při objednávce na první moment či na poslední chvíli. Do tvorby cen cestovních kanceláří se promítá řada faktorů, např. náklady na poskytované služby, kvalita nabízených služeb, platební a stornovací podmínky, výše provize, výše daně z přidané hodnoty (DPH). Odráží se zde i faktory ekonomické (např. výše průměrné mzdy, míra nezaměstnanosti), faktory mimoekonomické (např. oblíbenost a bezpečnostní riziko destinace) a interní faktory cestovní kanceláře (postavení na trhu, odhadovaná poptávka apod.). Ceny ovlivňují také cenové nástroje pro podporu prodeje, např. slevové portály, zaměstnanecké výhody, způsob placení apod. Proto je výše ceny produktu v cestovním ruchu velmi proměnlivá. [5]

Druhy nákladů se dělí na přímé (variabilní) a nepřímé (fixní). Nepřímé náklady jsou společné a neměnné nezávisle na počtu účastníků zájezdu. Do nepřímých nákladů jednoznačně patří náklady na dopravu, které zahrnují veškeré druhy dopravy daného zájezdu. V případě autokaru náklady na dopravu sestávají z nákupu pohonných hmot, parkovného, poplatků za užití silnic a sazeb dopravců. Dopravci si účtují cenu za ujetý kilometr, čekací doby, příplatek za typ autokaru apod. Do nákladů na dopravu se také započítává ubytování a stravné řidiče, případně více řidičů. Další položkou nepřímých nákladů jsou náklady na průvodce. Ty tvoří jednak mzda průvodce či jeho smluvená odměna, dále ubytování, stravné, vstupné do objektů, jestliže nemá průvodce tyto položky zdarma, a akce za pevné ceny (např. koncert, divadlo). Tyto náklady mohou být také navýšeny o sazbu pro lokálního průvodce v navštívené destinaci. [5]

Přímé náklady se ve srovnání s náklady nepřímými kalkulují podle skutečného počtu účastníků a jsou počítány na jednoho účastníka zájezdu, tedy na kalkulační jednici. Jedná se např. o náklady na ubytování, stravování, vstupné do objektů a cestovní pojištění jednotlivých účastníků. [5]

K součtu přímých a nepřímých nákladů se připočítají náklady cestovní kanceláře na realizaci zájezdu. Zpravidla se jedná o marži cestovní kanceláře ve výši 15–30 % a pojištění proti úpadku cestovní kanceláře, které vyplývá ze zákona o cestovním ruchu. Toto pojištění chrání klienty cestovních kanceláří v situacích, kdy cestovní kancelář není schopna dostát svým závazkům z důvodu úpadku. Kurzovní riziko může být počítáno podle druhu jednotlivých služeb jak do nepřímých, tak do přímých nákladů zájezdu. [5]

1.4 Průvodcovská činnost

Činností turistického průvodce se rozumí doprovod skupiny osob, případně jednotlivců, během kterého je v dohodnutém jazyce poskytován výklad popisující přírodní a kulturní dědictví země nebo destinace. Výklad zahrnuje především informace o kultuře, historii a prostředí konkrétní lokality, místa anebo kulturní či historické památky. Pracovní náplň průvodce spočívá ve výkonu potřebných činností v rámci doprovodu, jako dodržování itineráře, zabezpečení řádného čerpání všech zaplacených a nasmlouvaných služeb, zajišťování informovanosti i pomoc účastníkům během cesty. Může také zprostředkovávat prodej věcí spojených s cestovním ruchem, jako např. mapy, vstupenky, jízdní řády apod. [8]

Roku 2001 byla založena Asociace průvodců České republiky, která sdružuje průvodce. Posláním této asociace je především hájení profesních zájmů svých členů, podílení se na kvalifikačních zkouškách a dalším vzdělávání průvodců, všestranná prezentace i propagace služeb svých členů. Asociace průvodců ČR je součástí Svazu obchodu a cestovního ruchu České republiky, dále Světové federace asociací turistických průvodců (WFTGA) a Evropské federace asociací turistických průvodců (FEG). [8]

1.4.1 Předpoklady pro průvodcovskou činnost

Pro realizaci zájezdu je význam průvodce a jeho práce zásadní. Právě na průvodci totiž z podstatné části závisí spokojenost účastníků zájezdu. V důsledku toho jsou na průvodce kladeny vysoké nároky, zejména na vlastnosti, kterými by měl být každý průvodce vybaven. Jedná se v první řadě o vlastnosti morální (např. bezúhonnost, svědomitost, zodpovědnost) i vlastnosti tělesné (výborný zdravotní stav). Dalšími jsou vlastnosti rozumové, zde se řadí např. všeobecný kulturní rozhled, schopnost vnímat souvislosti, znalost jazyků, dobrá paměť a znalosti především dějepisu a zeměpisu. Nepostradatelné jsou rovněž schopnosti předcházet konfliktům, příjemné společenské vystupování, komunikativnost, záliba v cestování, orientační a organizační schopnosti, umění rychle řešit vzniklé potíže. [8]

Jednoznačně nejdůležitějšími atributy průvodcovské činnosti jsou řečnické dovednosti a všestranné provedení výkladu. Průvodce musí zvládnout projev před velkou skupinou lidí, hovořit plynule, udržet si pozornost posluchačů, svůj výklad koncipovat poutavě,

chronologicky, logicky, samozřejmě pravdivě a prezentovat jej správnou technikou. Přednášený výklad by měl být úměrný úrovni posluchačů, přiměřeně dlouhý a rychlý. Za vhodné se považuje do něj zahrnout srovnání s domovskou zemí návštěvníků. Průvodce ve svém výkladu musí respektovat národnostní, náboženské a kulturní zvláštnosti či jiné rozdílnosti a také ponechat dostatek času na dotazy. [8]

1.4.2 Legislativní úprava průvodcovské činnosti

Dle zákona č. 130/2008 Sb., kterým se mění zákon č. 455/1991 Sb., o živnostenském podnikání, ve znění pozdějších předpisů patří činnost průvodců pod živnost ohlašovací volnou. Tedy může ji vykonávat každý, kdo splní všeobecné podmínky pro provozování živnosti, kterými jsou svéprávnost a trestní bezúhonnost. Odlišná situace nastává v případě horské průvodcovské činnosti a při poskytování tělovýchovných a sportovních služeb. V tomto případě jde o živnost vázanou, jejíž obsahovou náplň vymezuje nařízení vlády č. 278/2008 Sb., ve znění pozdějších předpisů. [9]

Služby průvodců upravují také české technické normy (ČSN) vycházející z evropských norem (EN). Konkrétně je to norma ČSN EN 13809 s názvem: „Služby cestovního ruchu - Cestovní agentury a touroperátoři - Terminologie“ a dále norma ČSN EN 15565 s názvem: „Služby cestovního ruchu - Požadavky na zajištění profesního vzdělávání turistických průvodců a kvalifikační programy“. Mezinárodní úprava těchto služeb je zakotvena ve směrnici Evropského parlamentu a Rady 2005/36/ES o uznávání odborných kvalifikací a 2006/123/ES o službách na vnitřním trhu. [9]

Z právního hlediska může být průvodce interním nebo externím pracovníkem cestovní kanceláře. O interního pracovníka se jedná, jestliže je zaměstnancem cestovní kanceláře, který průvodcovskou činnost vykonává na základě pracovní smlouvy. V případě externího pracovníka může být průvodce samostatným podnikatelem, podnikajícím na základě živnostenského listu. Mezi průvodcem a cestovní kanceláří je poté právní vztah jako mezi dvěma podnikateli, tedy se řídí obchodním zákoníkem. [10]

Pakliže průvodce živnostenský list nemá, cestovní kancelář jej může zaměstnat na základě dohody o provedení práce anebo dohody o pracovní činnosti. Dohoda o provedení práce může být sjednána ústně nebo písemně, rozsah práce nesmí přesáhnout 300 hodin ročně. Účastníci si v ní dohodnou výši odměny a dobu provedení práce. Zaměstnanci pracující podle této dohody nejsou plátcí zdravotního a sociálního

pojištění, jestliže jejich odměna nepřesáhne částku 10 000 Kč za kalendářní měsíc. Dohoda o pracovní činnosti naopak musí být uzavřena pouze písemně. Uvádí se v ní druh práce, odměna za práci, rozsah pracovní doby a doba, na kterou se uzavírá. Je možno ji uzavřít maximálně na polovinu týdenní pracovní doby, případně na dobu tří měsíců s plnou pracovní dobou. [10]

Značná část průvodců upřednostňuje samostatné podnikání, tedy jsou držiteli živnostenského oprávnění a své služby nabízejí cestovním kancelářím. Ti, kteří disponují živnostenským oprávněním pro provoz cestovní agentury a průvodcovské služby, pak mohou vykonávat všechny činnosti cestovní agentury a organizovat jednodenní výlety. [10]

Složení průvodcovské zkoušky je dobrovolné, nicméně některé cestovní kanceláře ji od svých průvodců požadují. Zkouška se skládá z části odborné a jazykové. K té se může žadatel přihlásit po úspěšném absolvování průvodcovského kurzu v organizacích, jež k tomu mají příslušné oprávnění. [10]

1.4.3 Příprava průvodce na zájezd

Každému plánování a započetí zájezdu musí předcházet dohoda cestovní kanceláře s průvodcem o provedení průvodcovských služeb. Typy právních vztahů mezi těmito subjekty byly popsány v kapitole 1.4.2. Příprava průvodce na zájezd začíná vypracováním informačního minima, topografické, chronologické a psychologické přípravě, seznámením se s typem a podmínkami pojištění, následně přípravou slovního projevu a převzetím dokumentace zájezdu v cestovní kanceláři. [10]

Při zpracování informačního minima o zemi, do které průvodce vede zájezd, je vhodné zařadit porovnání s Českou republikou. Topografickou přípravu obnáší prostudování programu zájezdu, map a zakreslení trasy zájezdu do mapy. Chronologickou přípravou se rozumí zpracování časového rozvrhu pro každý den zájezdu. Pro psychologickou přípravu průvodce potřebuje znát složení skupiny. Účastníky zájezdů je možné klasifikovat podle temperamentu, pohlaví, stáří, rodinných vztahů, země původu atd. Zájmy jednotlivých účastníků nelze podceňovat, ale také se jimi průvodce nemůže zcela řídit. Pro průvodce jsou nepostradatelné základní znalosti psychologie a schopnost tyto teoretické poznatky aplikovat v praxi. Hlavním průvodcovským úkolem je pečovat o životy i zdraví účastníků. [8]

2 Charakteristika sakrálních památek v oblasti

2.1 Olomouc jako turistická destinace

Olomouc je šestým největším městem v České republice se 101 892 obyvateli (v roce 2018). Díky své výhodné poloze, starobylé univerzitě, duchovním, kulturním a řemeslným tradicím byla po dlouhá staletí přirozeným centrem Moravy, lákajícím umělce, vzdělance i obchodníky. Město leží ve východní části České republiky, konkrétně na soutoku řeky Moravy a Bystřice. Někdy se také poloha Olomouce přirovnává k srdci Moravy, kdy v minulosti byla i jejím hlavním městem. Z pohledu cestovního ruchu patří Olomouc do turistického regionu Střední Morava a Jeseníky. Rovinatý charakter města ohraničuje na západní i východní straně vyšší georeliéf, který město uzavírá do protáhlé sníženiny otevřené k severozápadu a k jihovýchodu. Nadmořská výška středu města byla stanovena na 219 m n. m. Území Olomouce se člení do 26 městských částí. Některé městské části, jako Chomoutov, Topolany, Týneček nebo Nedvězí, od zástavby vlastního města dělí úrodná pole, a tak mají charakter spíše příměstských částí. Jiné části města odděluje jejich vyvýšená poloha, jako Droždín, Radíkov, Lošov a Svatý Kopeček, dosahující nadmořské výšky až 420 m n. m. [11]

Olomouc se svou bohatou historií má po Praze druhou nejvýznamnější městskou památkovou rezervaci (MPR) v České republice a rovněž po Praze i druhou nejstarší univerzitu v ČR. Již od roku 1063 sídlí v Olomouci moravské arcibiskupství a právě církevní vliv určoval zásadním způsobem rozvoj města i jeho okolí. Dokladem tohoto vlivu jsou monumentální církevní stavby, jejichž četnost na počet obyvatel je zde nejvyšší z celé ČR. Olomouc vždy byla významným centrem vzdělanosti a kulturního i uměleckého dění celé Moravy. Je sídlem Moravského divadla, Moravské filharmonie, Divadla hudby, mnoha pěveckých souborů a komorních hudebních těles. Dále se v Olomouci nachází Vlastivědné muzeum, Muzeum umění a celá řada menších galerií. V roce 2006 bylo otevřeno Arcidiecézní muzeum a později v roce 2011 byl návštěvníkům zpřístupněn také Arcibiskupský palác. Historické jádro města obklopují olomoucké parky o celkové rozloze 470 000 m². Zde jsou každoročně pořádány mezinárodní květinové výstavy Flora. Olomoucká zoologická zahrada je zasazena do nádherného prostředí na Svatém Kopečku a chová přes 400 druhů zvířat. [12]

Tab. 2.1 Obecná charakteristika města Olomouce

| Obecná charakteristika | | | |
|---|--|---|--|
| Počet obyvatel (2018) | 101 892 | Rozloha města v km ² | 103,36 |
| Hustota zalidnění (obyv./km ²) | 985,8 | Nadmořská výška (m n. m.) | 219 |
| Počet částí města | 26 | Počet ulic | 790 |
| Přírodní předpoklady | | | |
| Rozloha městských parků v m ² | 470 000 | Rudolfova alej, Smetanovy sady, Bezručovy sady, Čechovy sady, sbírkové skleníky a botanická zahrada s rozáriem. | |
| Podíl plochy parků na rozloze města | 0,46 % | | |
| Kulturně-historické předpoklady | | | |
| Památková ochrana a počet památek | MPR | 1 | Městská památková rezervace Olomouc |
| | UNESCO | 1 | Sloup Nejsvětější Trojice |
| | NKP | 12 | Dům kapituly (ulice Mlčochova) |
| | | | Dům kapituly (Václavské náměstí) Katedrála sv. Václava Kaple sv. Anny Kaple Panny Marie Ochránitelky Kapitulní děkanství Metropolitní fara - dům Bonifantů Přemyslovský palác Bazilika Navštívení Panny Marie (včetně poutního areálu) Sloup se sochou Panny Marie Socha sv. Jana Nepomuckého Vila Primavesi |
| KP | 185 | | |
| Významné památky (z hlediska návštěvnosti) | Sloup Nejsvětější Trojice Katedrála sv. Václava Bazilika minor Navštívení Panny Marie (Sv. Kopeček) | | |
| Základní a doprovodná infrastruktura (2017) | | | |
| Počet lůžek v ubytovacích zařízeních | 2 753 | Počet pokojů celkem | 1 318 |
| Počet ubytovacích zařízení | 40 | Průměr lůžek na středisko | 68,8 |
| Počet kempů | 1 | Resort Krásná Morava | |
| Počet turistických informačních center | 1 | Kategorizace | A |
| Hosté a návštěvnost v hromadných ubytovacích zařízeních (2017) | | | |
| Počet hostů v ubytovacích zařízeních | 179 226 | Z toho zahraniční | 81 014 |
| Počet přenocování | 294 812 | Průměrná doba přenocování | 1,6 |
| Struktura zahraniční návštěvnosti | Rusko (13,1 %), Slovensko (12,5 %), Německo (9,9%), Polsko (8,7 %), Ukrajina (8,2 %), Rakousko (6,1 %), Španělsko (3,6 %), Spojené království (3,3 %), Itálie (3,2 %), Jižní Korea (3,2 %) | | |

Zdroj: vlastní zpracování podle [13].

Olomouc se řadí také k významným sportovním centrům a jako jedna z mála metropolí se pyšní prestižním titulem Evropské město sportu 2017. Od roku 2010 se zde koná druhý největší půlmaraton na území České republiky. Ten si získal ocenění zlaté známky kvality Mezinárodní asociace atletických federací (IAAF). V těsné blízkosti centra města jsou situovány do jednoho obrovského sportovního komplexu fotbalový

stadion, zimní stadion, plavecký stadion, sportovní hala a tenisové kurty. Pro příznivce golfu je k dispozici golfové hřiště v obci Dolany-Véska, na které navazuje moderní tenisový areál a wellness komplex. V červnu 2009 byl otevřen olomoucký aquapark, rozdělený na vnitřní a letní areál. Aquapark návštěvníkům nabízí zajímavé adrenalinové a relaxační vodní atrakce, odpočinkové zóny, wellness, restaurační zařízení a další služby. V prostorách bývalého spartakiádního stadionu vznikl nový sportovní komplex, na který v roce 2010 navázal nově vybudovaný čtyřhvězdičkový hotel NH Collection Olomouc Congress. V roce 2004 byl otevřen čtyřhvězdičkový Business Hotel Alley, v roce 2012 tříhvězdičkový Comfort Hotel Olomouc Centre, v roce 2013 čtyřhvězdičkový Clarion Congress Hotel Olomouc a v roce 2016 čtyřhvězdičkový Theatre hotel. Tyto uvedené hotely nabízejí moderní prostory a zázemí pro pořádání kongresů a jiných společensko-kulturních akcí. Na území regionu se nalézá Chráněná krajinná oblast Litovelské Pomoraví, jejíž rozloha činí 96 km², a je doslova protkaná stezkami pro cykloturistiku. [12]

2.2 Historie města

Svým historickým vývojem je město Olomouc v České republice srovnatelné pouze s hlavním městem Prahou. Dějiny Olomouce potvrzují prameny nejméně od 7. století, kdy v krajině kolem Olomouckého kopce s blízkým brodem přes řeku Moravu našli svůj domov první slovanští osadníci. Počátkem 9. století se tato slovanská opevněná osada stala významným hraničním opěrným bodem Velké Moravy. Četné archeologické nálezy ale dokazují osídlení tohoto území už dávno předtím, jelikož se jednalo o důležitou křižovatku poutních cest. Nálezy dokládají i pobyt Římanů v Olomouci, byl zde totiž zřízen dočasný tábor římských legií. Nalezené římské artefakty by měly pocházet až z konce 2. století. [14]

První písemný doklad o středověkém hradu v Olomouci, který byl po dvě staletí sídlem knížat z rodu Přemyslovců, je popsán v Kosmově kronice z roku 1055. Roku 1063 bylo oficiálně v Olomouci založeno moravské biskupství. Církevní vliv po mnoho století zásadním způsobem určoval duchovní, politický i ekonomický rozvoj města a jeho širšího okolí. Samotné středověké královské město bylo založeno přibližně v polovině 13. století, a to na základech starší řemeslnicko-kupecké osady v podhradí.

Již tehdy byl jeho další vývoj předurčen k funkcím církevního, správního, obchodního a vojenského střediska, které toto město naplňuje až do dnes. Návštěva Olomouce se stala osudná poslednímu českému panovníkovi mocného rodu Přemyslovců, králi Václavu III., který zde byl roku 1306 zavražděn v domě kapitulního děkana. V roce 1352 byla Olomouc označena za hlavní město Moravy. Dalšího rozkvětu Olomouc dosáhla za vlády Lucemburků, z jejichž doby pochází stavební jádro zdejší radnice. Během husitských válek byla pevnou baštou katolické strany, o což se velkým dílem zasloužil tehdejší olomoucký biskup Jan Železný se svou pověstí úspěšného válečného стратега. Pravého hospodářského a kulturního rozkvětu se městu dostalo jednak za vlády Matyáše Korvína, kdy byl vystavěn městský farní chrám sv. Mořice, a dále za dob jagellonské éry na přelomu 15. a 16. století. Olomouc se v té době stala střediskem humanistické vzdělanosti, v roce 1573 zde byla založena druhá nejstarší univerzita v českých zemích. Olomouc se vedle množství bohatých měšťanských domů mohla pyšnit i ojedinělým radničním orlojem. Po této zlaté epoše hospodářského rozkvětu v 16. století přichází třicetiletá válka a následná osmiletá švédská okupace, které Olomouc těžce zasáhly, a město bylo téměř zničeno. Proto v druhé polovině 17. století musela být zahájena barokní obnova města, jež mu však brzy vtiskla novou, tentokrát velkoryse monumentální, podobu. V této době vyrostla nejen řada velkolepých paláců, klášterů a kostelů ale i dodnes obdivovaný soubor městských kašen nebo Sloup Nejsvětější Trojice. Od roku 1655, kdy císař Ferdinand III. vyhlásil Olomouc pevnostním městem, probíhala také postupná výstavba nového barokního opevnění města. Ta byla završena až etapou tereziánskou v letech 1742–1756. A paradoxně právě sevření městské pevnosti nadlouho uchránilo historický střed města před překotnou modernizací průmyslového věku. [14]

2.3 Městská památková rezervace Olomouc

Olomoucká městská památková rezervace je nejstarší částí města a po pražské druhou nejrozsáhlejší v České republice vůbec. Až do konce 19. století byla uzavřena hradbami, pásmem pevností a přístupná jen městskými branami. Osobitý charakter městské památkové rezervace odráží její kulturně historickou minulost, v níž měla Olomouc až do třicetileté války postavení největšího a hlavního města na území Moravy.

Architektura a urbanistické uspořádání městské památkové rezervace dokazují, že Olomouc byla církevním, hospodářským, vzdělanostním a správním centrem bohatého a úrodného regionu Hané. [15]

Za městskou památkovou rezervaci bylo historické jádro města Olomouce prohlášeno 13. 4. 1971. Tato městská památková rezervace zaujímá území o ploše přibližně 870 000 m² a je tak nejrozsáhlejším historickým městským útvarům na Moravě. V době vyhlášení se v MPR nacházelo 264 objektů, jako měšťanské domy, kostely, sochy, kašny, městské opevnění apod., které byly zapsány ve Státním seznamu nemovitých kulturních památek. Dnes se již počet objektů zahrnutých v olomoucké MPR blíží 280 a čítá na 697 domovních čísel. Ty nejvýznamnější z nich mají status kulturní památky (KP), národní kulturní památky (NKP), případně byly Organizací spojených národů pro vzdělání, vědu a kulturu (UNESCO) zapsány na Seznam světového kulturního dědictví. Tohoto nejvyššího ocenění se dostalo unikátní olomoucké památce, Sloupu Nejsvětější Trojice, v roce 2000. [15]

Obr. 2.1 Městská památková rezervace Olomouc



Zdroj: [15].

2.4 Sakrální památky Olomouce

Olomouc usiluje svou reputací duchovního města zvláště o přízeň věřících návštěvníků. Dopomáhá jí k tomu fakt, že množstvím církevních památek v přepočtu na obyvatele je evropským unikátem. Město nabízí na jednom místě několik impozantních chrámů, půvabných kostelů, kaplí, zdobených církevních paláců i klášterů. To vše společně dotváří ojedinělou atmosféru tisícileté duchovní metropole Moravy.

Typickou dominantou utvářející olomoucké panorama je bezesporu novogotická katedrála sv. Václava s druhou nejvyšší kostelní věží v České republice. Tento chrám je spojován s významnými církevními i historickými momenty, které se v dějinách tohoto města udály. Na severozápadní nároží katedrály navazuje kaple sv. Anny. V její bezprostřední blízkosti se nalézá románský biskupský palác se svou téměř tisíciletou historií a také unikátní areál Arcidiecézního muzea. Jeho precizně zrekonstruované interiéry umožňují vyniknout církevním pokladům a jiným uměleckým artefaktům ze sbírek olomouckých biskupů a arcibiskupů. Součástí expozice Arcidiecézního muzea je také románská kaple sv. Barbory s kruhovou věží. Nelze též opomenout vznešený gotický kostel sv. Mořice se svou chloubou, druhými největšími varhany ve střední Evropě. Mohutná středověká věž tohoto kostela skýtá návštěvníkům vyhlídku na město. Dalším velkolepým turistickým lákadlem je renesanční Arcibiskupský palác, kde je možné nahlédnout do sídla úřadujícího arcibiskupa. Bohatě zdobené reprezentační sály paláce posloužily k uvedení rakouského císaře Františka Josefa I. na trůn. V jihovýchodní části olomouckého Dolního náměstí je situován klášterní kostel řádu kapucínů, kostel Zvěstování Panny Marie. Nedaleko Dolního náměstí je bývalý klášter voršilek a gotický kostel sv. Kateřiny, který je součástí klášterního komplexu. Významnou sakrální památkou Olomouce je také kaple sv. Jana Sarkandra. V této kapli se dochoval skřípec, jenž připomíná knězovo umučení. A právě proto byl v Olomouci v roce 1995 papežem Janem Pavlem II. sv. Jan Sarkander svatořečen. Vzhledem k polskému původu kněze Jana Sarkandra se zde nabízí možnost vzbudit zájem polských návštěvníků z hlediska sakrálního cestovního ruchu. Zástupci sakrálních památek barokního období Olomouce jsou kostel sv. Michala, kostel Panny Marie Sněžné, budova jezuitského konviktu s kaplí Božího Těla a v neposlední řadě Sloup Nejsvětější Trojice (UNESCO). V barokním slohu byl vystavěn i první samostatný klášter na Moravě, Klášterní Hradisko, který dnes slouží jako nemocnice. Zásadní postavení v sakrálním cestovním ruchu zaujímá bazilika nacházející se v městské části

Svatý Kopeček. Bazilika představuje církevní poutní místo národního významu, roku 1995 ji při své návštěvě povýšil papež Jan Pavel II. na baziliku minor, tedy jí udělil čestný titul kostela spadajícího pod přímou patronaci papeže. V další městské části Olomouce zvané Hejčín se nalézá kostel sv. Cyrila a Metoděje, postavený ve stylu neoklasicizující moderny.

Historické události Olomouce by nasvědčovaly výhradně katolickým stavbám, nicméně Olomouc jakožto církevní centrum zahrnuje kostely a kaple odlišných pojetí křesťanství. Jedná se o sakrální památky jako pravoslavný kostel sv. Gorazda, Husův sbor Církve československé husitské anebo evangelický Červený kostel či evangelický kostel Českobratrské církve evangelické.

Výčet památek se sakrální tematikou na území města Olomouce a jeho městských částí z evidence Národního památkového ústavu popisují tabulky, které byly pro svoji rozměrnost umístěny do příloh. Tabulka označená jako příloha A zachycuje památky s úrovní památkové ochrany národní kulturní památka (NKP) a tabulka označená jako příloha B uvádí památky s úrovní památkové ochrany kulturní památka (KP).

2.5 Analýza sakrálního potenciálu města Olomouce

Strategický plán rozvoje města Olomouce, který je stanoven do roku 2023, ve svém druhém pilíři s názvem „Olomouc - perla Evropy“ klade důraz na zvýšení využití kulturního a duchovního dědictví města. Olomouc disponuje značným potenciálem pro rozvoj církevního cestovního ruchu, a to nejen pro nezvyklé množství sakrálních památek oproti jiným městům ČR, ale i městům evropským. Tato hanácká metropole má pověst města se silnou duchovní tradicí, která dodnes výrazně utváří jeho atmosféru a charakter. Proto má město potenciál jako duchovní metropole se specifickou cílovou skupinou cestovního ruchu. Důležitými partnery pro kooperaci v tomto směru jsou instituce jako Arcibiskupství olomoucké, Metropolitní kapitula u sv. Václava, místní římskokatolické farní úřady a řády, jelikož ty jsou vlastníky i správci většiny kulturně historických objektů historického jádra města. [17]

Pro určení potenciálu města Olomouce jako duchovní metropole byla provedena analýza silných a slabých stránek, příležitostí a hrozeb (SWOT). Analýza vychází z informací postupně nasbíraných při tvorbě této práce. Popisuje ji tabulka 2.2.

Tab. 2.2 SWOT analýza potenciálu Olomouce jako duchovní metropole

| SILNÉ STRÁNKY (+) | SLABÉ STRÁNKY (-) |
|---|--|
| <ul style="list-style-type: none"> • vysoká četnost sakrálních památek • ve městě sídlí arcibiskupství • poloha v centru Evropy • přítomnost poutního místa • město navštívili papež Jan Pavel II. a Matka Tereza | <ul style="list-style-type: none"> • značná část sakrálních památek veřejnosti nepřístupných • ateismus olomouckých občanů • nízká informovanost o sakrálních památkách regionu a jejich propagace • nedostupnost dat mapujících návštěvnost |
| PŘÍLEŽITOSTI (+) | HROZBY (-) |
| <ul style="list-style-type: none"> • rozšíření přístupnosti sakrálních památek • spojitost města se sv. Janem Sarkandrem • rozšíření spolupráce města s církví • spolupráce s teologickou fakultou univerzity Palackého • zvýšení míry propagace | <ul style="list-style-type: none"> • konkurence jiných měst sakrálního významu (např. Krakov) • nízké investice na údržbu sakrálních památek • pokles zájmu o sakrální památky |

Zdroj: vlastní zpracování podle [18].

Z analýzy vyplývá vysoký potenciál pro budování značky města jako duchovní metropole zejména se zaměřením na silně nábožensky založené země. Takovou zemí může být např. Polsko, ať už pro spojení Olomouce s Janem Sarkandrem, anebo pro návštěvu papeže Jana Pavla II. Ovšem tento potenciál by měl být podpořen dobře cílenou propagací a prezentací, nejlépe i v zahraničí. Omezujícím faktorem rozvoje sakrálního cestovního ruchu je bezesporu nepřístupnost některých památek pro veřejnost nebo jejich krátká návštěvní doba. Případnou hrozbu může představovat podfinancování nákladů na provoz a údržbu sakrálních památek. Proto je nutné zvážit možnosti čerpání finančních prostředků z národních i mezinárodních fondů pro jejich obnovu.

2.6 Analýza sakrálních památek v oblasti

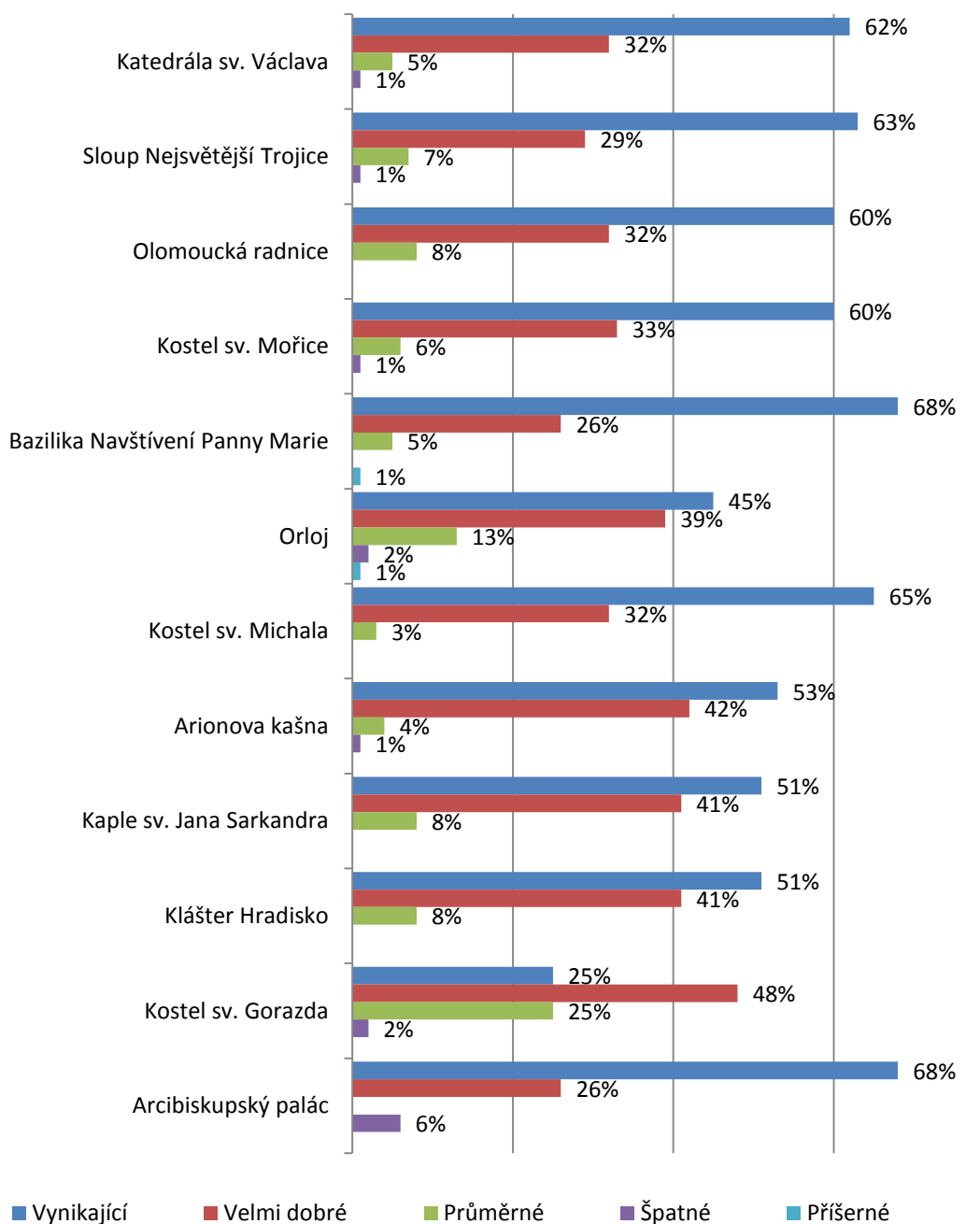
Za účelem provedení analýzy sakrálních památek v této oblasti z pohledu cestovního ruchu by bylo vhodné stanovit přehled návštěvnosti jednotlivých památek. Návštěvnost památky určuje počet návštěvníků, kteří ji za určitý časový interval (např. den, měsíc, rok) navštíví. Tento statistický údaj je poté měřítkem atraktivity dané památky pro návštěvníky. Stanovení návštěvnosti u sakrálních památek je ovšem velice obtížné. Místa jako kostely, kaple, modlitebny, apod. jsou většinou veřejně přístupná bez evidence vstupného nebo vstupů osob do objektu. Přínosné informace pro posouzení atraktivity památek můžou nabídnout oficiální internetové stránky pro cestovní nabídky a hodnocení TripAdvisor. Na těchto stránkách jsou popsány recenze a hodnocení památek návštěvníky a na jejich základě je sestaveno i pořadí oblíbenosti památek. Prvních dvanáct olomouckých památek, včetně jejich hodnocení, je zaznamenáno v tabulce 2.3 a pro přehlednost je i zobrazeno v grafu 2.1.

Tab. 2.3 Pořadí prvních dvanácti olomouckých památek podle TripAdvisoru

| Pořadí | Název | Počet recenzí | Hodnocení (v %) | | | | |
|--------|---------------------------------|---------------|-----------------|-------------|----------|--------|----------|
| | | | Vynikající | Velmi dobré | Průměrné | Špatné | Příšerné |
| 1 | Katedrála sv. Václava | 263 | 62 | 32 | 5 | 1 | 0 |
| 2 | Sloup Nejsvětější Trojice | 372 | 63 | 29 | 7 | 1 | 0 |
| 3 | Olomoucká radnice | 159 | 60 | 32 | 8 | 0 | 0 |
| 4 | Kostel sv. Mořice | 136 | 60 | 33 | 6 | 1 | 0 |
| 5 | Bazilika Navštívení Panny Marie | 99 | 68 | 26 | 5 | 0 | 1 |
| 6 | Orloj | 381 | 45 | 39 | 13 | 2 | 1 |
| 7 | Kostel sv. Michala | 76 | 65 | 32 | 3 | 0 | 0 |
| 8 | Arionova kašna | 82 | 53 | 42 | 4 | 1 | 0 |
| 9 | Kaple sv. Jana Sarkandra | 34 | 51 | 41 | 8 | 0 | 0 |
| 10 | Klášter Hradisko | 24 | 51 | 41 | 8 | 0 | 0 |
| 11 | Kostel sv. Gorazda | 35 | 25 | 48 | 25 | 2 | 0 |
| 12 | Arcibiskupský palác | 15 | 68 | 26 | 0 | 6 | 0 |

Zdroj: vlastní zpracování podle [19].

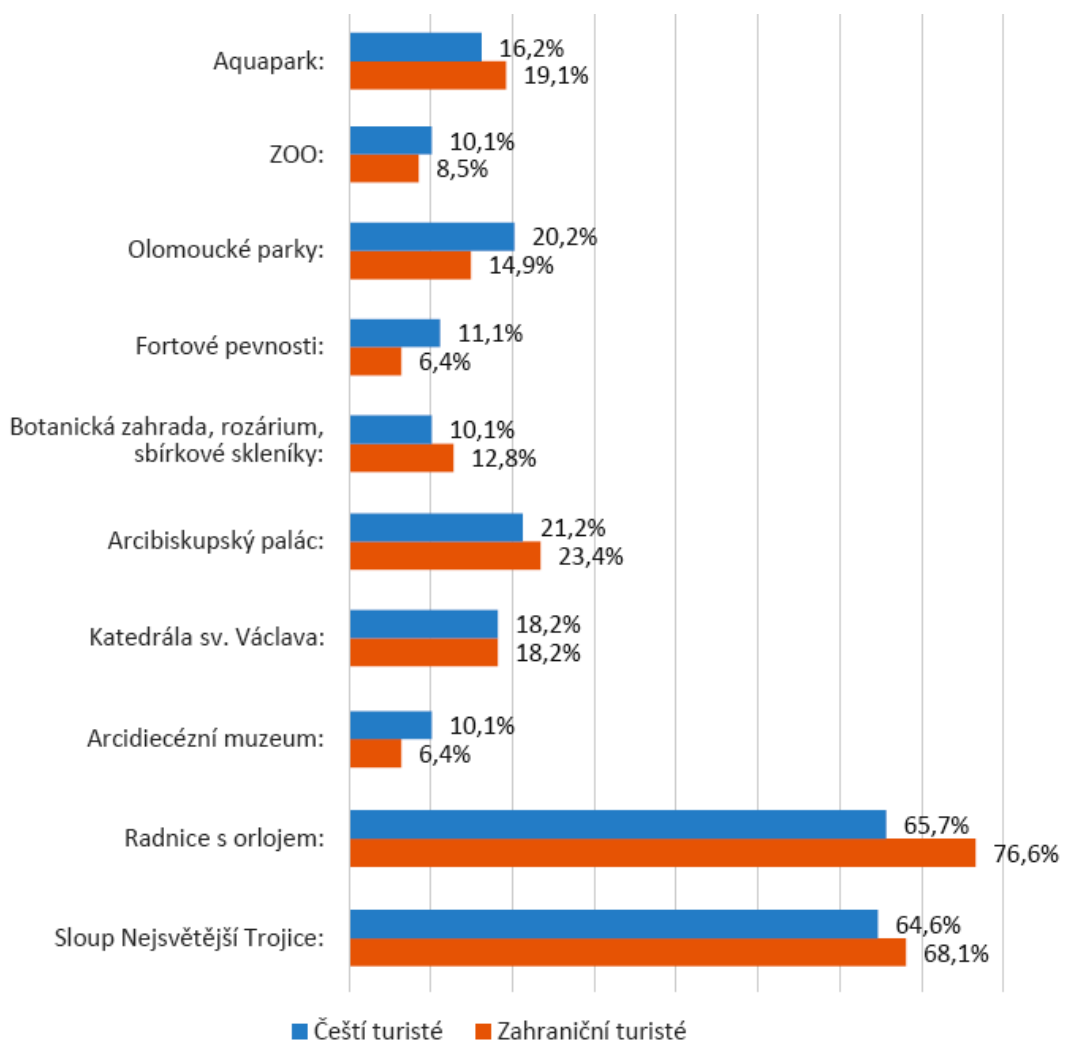
Graf 2.1 Hodnocení památek návštěvníky podle TripAdvisoru



Zdroj: vlastní zpracování podle [19].

V pořadí další graf 2.2 interpretuje výsledky dotazníkového šetření z roku 2017, které nechal zpracovat Magistrát města Olomouce. Do výzkumu se zapojilo celkem 627 respondentů, z toho 53 % mužů a 47 % žen. Pro sběr informací byli dotazováni návštěvníci domácí i zahraniční na preferované turistické cíle v Olomouci. Získaná data z tohoto šetření mohou rovněž pomoci pro stanovení dalších návštěvních míst zájezdu.

Graf 2.2 Preferované turistické cíle v Olomouci



Zdroj: [13].

Z tabulky 2.3 a rovněž z grafu 2.1 vyplývá, že většina z dvanácti nejlépe hodnocených olomouckých památek návštěvníky je zároveň památkami se sakrálním přívlastkem. Výjimkami jsou pouze radnice, orloj a Arionova kašna. Radnice i orloj dosáhly vysokého hodnocení a obsadily třetí a šesté místo v tabulce. Rovněž obdržely nejvyšší počet recenzí, což nejen zvyšuje statistickou průkaznost jejich hodnocení, ale je i důkazem vysokého zájmu návštěvníků. Potvrzením monumentálnosti a věhlasu katedrály sv. Václava je její první místo z hodnocených památek. Druhé místo patří Sloupu Nejsvětější Trojice, a to shodně i podle výsledků grafu 2.2. V tomto grafu ovšem nejlepšího hodnocení dosáhla radnice s orlojem. Z uvedených výsledků vyplývá, že by bylo vhodné radnici s orlojem pro jejich vysokou atraktivitu do programu zařadit, i když se nejedná o sakrální památku, zvláště když program zájezdu se odehrává v jejich blízkém okolí.

3 Stanovení návštěvních míst

Pro tvorbu produktu cestovního ruchu je nezbytné v první řadě rozhodnout, které turistické atraktivity do něj zahrnout. Hledisek limitujících tento výběr je hned několik a jejich zohlednění poté samotný proces velmi znesnadňuje. Pro tento konkrétní poznávací zájezd do Olomouce byl prvotní důraz kladen na sakrální památky. Dále je nutné zohlednit atraktivitu návštěvních míst, tedy zájem návštěvníků, a v neposlední řadě i jejich dostupnost a časové možnosti jejich začlenění do programu zájezdu. Na základě těchto hledisek a analýzy v kapitole 2.6 by bylo vhodné do programu zájezdu zařadit návštěvní místa, která budou podrobněji popsána v následujících podkapitolách.

3.1 Arcibiskupský palác

Olomoucký Arcibiskupský palác je významným příkladem raně barokní palácové stavby na Moravě. Již od svého vzniku vždy sloužil jako sídlo olomouckých biskupů a později také arcibiskupů. Tvoří jej dvoupatrová budova o sedmi křídlech, dispozičně uspořádána kolem dvou uzavřených obdélníkových nádvoří. Při pohledu z ulice je patrné dlouhé palácové průčelí s bohatě zdobenými neobarokními prvky a trojicí barokních portálů. Původní renesanční palác na místě dnešní rezidence nechal postavit biskup Stanislav Thurzo v 16. století. Třicetiletá válka a následný požár v roce 1661 ovšem budovu vážně poškodily, proto v letech 1664–1669 biskup Karel II. Liechtenstein-Castelcorn nařídil rezidenci opravit a přestavět v barokním slohu dle projektu italského architekta Filiberta Lucheseho. Dnešní podoby pak objekt nabyl počátkem 20. století, a to přestavbou po požáru z roku 1904. [20][21]

Vnitřním prostorám paláce dominuje reprezentativní schodiště a slavnostní sály s původní štukovou výzdobou a také dobový mobiliář. Vnitřní výzdoba paláce se v průběhu staletí několikrát měnila, a tak současné interiéry mají dochované prvky téměř všech slohových období. Výčet pamětihodností zahrnuje fragmenty renesančních fresek, bohatou rokokovou, empírovou a neobarokní výzdobu až po malby z 1. poloviny 20. století. [22]

V průběhu své historie byl Arcibiskupský palác dějištěm mnohých významných událostí. Navštívila jej Marie Terezie a císař František Josef I. zde byl uveden na trůn. Dále jej poctily návštěvou významné osobnosti, jako papež Jan Pavel II. nebo široká plejáda prezidentů České republiky. Tyto události se odehrály v reprezentačních sálech prvního patra paláce, které tvoří i hlavní část prohlídkového okruhu zpřístupněného veřejnosti. [20]

Obr. 3.1 Arcibiskupský palác



Zdroj: vlastní zpracování.

3.2 Katedrála sv. Václava

Patrně nejvýznamnějším olomouckým chrámem je monumentální katedrála sv. Václava, vystavěna původně jako románská ve 12. století. Časem prošla řadou přestaveb, kdy tou poslední, koncem 19. století, získala svou dnešní novogotickou podobu. Nejvyšší z jejich věží je jižní, která s výškou 100,65 m patří mezi druhou nejvyšší v České republice. Gotické pilíře katedrály pocházejí ze 13. století, náhrobní desky, nacházející se po stranách u vstupu, jsou z 16. a 17. století. Ke vstupu

do katedrály slouží tři vznosné novogotické portály zdobené pískovcovými reliéfy znázorňujícími motivy Zvěstování Panně Marii, Nejsvětější Trojici a Narození Pána Ježíše. Mezi jednotlivé štíty portálů jsou vloženy sochy evangelistů. Uprostřed chrámového průčelí se nachází barevné kruhové okno zobrazující tzv. mystickou růži. V horní části průčelí zaujmou propracované sochy zemských patronů, sv. Cyrila a Metoděje, nad nimi dohlíží socha patrona chrámu, sv. Václava. Návštěvníka po vstupu do chrámu jako první upoutá kříž velké umělecké hodnoty, pověšený na prvním pilíři střední lodi. Na ostatních pilířích ve střední části lodi jsou pak usazeny sochy celkem sedmi andělů. Z vnitřního chrámového prostoru je možné projít do čtyř kaplí, které prostor chrámu dále rozšiřují. [23][24]

Kaple Loretánská, pocházející ze 14. století, byla původně gotická, ale počátkem 18. století byla barokizována novým oltářem a bohatou sochařskou i malířskou výzdobou. Název loretánská vyplynul umístěním sošky černé Madony pocházející z italské Lorety. [23]

Kaple sv. Stanislava byla zbudována v letech 1582–1591. Pyšní se bohatou štukovou, sochařskou a malířskou výzdobou, vstup je opatřen bronzovou mříží s rozmanitým plastickým dekorem. Sochy na oltáři zobrazují sv. Longina a sv. Blažeje, na stěnách jsou sochy sv. Zikmunda a sv. Ludvíka krále. [23]

Kaple sv. Jana Křtitele se nachází v přízemí jižní věže. Jsou zde hrobky posledních tří kardinálů s uměleckými náhrobními kameny. [23]

Chórovou kapli sv. Cyrila a Metoděje zdobí pozoruhodný oltář z italského mramoru s pozdně gotickou kamennou plastikou Panny Marie Ochránitelky. Další historicky cennou výzdobou této kaple jsou pískovcové sochy sv. Petra a sv. Pavla, jejichž původ sahá do 15. století. [23]

Předpokládá se, že katedrála byla vystavěna ve 12. století po zřízení olomouckého biskupství roku 1063. Základy nového kostela na dómském návrší položil moravský kníže Svatopluk kolem roku 1100. Po jeho smrti ve stavbě chrámu pokračoval syn Václav, který jej rovněž nestihl dokončit, proto se dostavby ujal biskup Jindřich Zdík, který chrám dokončil a slavnostně vysvětil roku 1131. Původní Zdíkova bazilika byla trojlodní se dvěma menšími věžemi. Z této se zachovaly jen základy obvodových zdí a pod dlažbou chrámu zasypaná románská krypta. Bazilika prodělala časem mnoho slohových úprav. Jednou ze zásadních byla výstavba barokního presbytáře v 1. polovině

17. století. Tato barokní podoba katedrále zůstala až do konce 19. století, kdy v letech 1883–1890 prodělala poslední přestavbu do novogotického slohu. Tato rozsáhlá proměna se projevila nejen na vnějším vzhledu katedrály, ale i na jejím interiéru, odkud byly odstraněny barokní oltáře a nahrazeny menšími novogotickými. [24]

Obr. 3.2 Katedrála sv. Václava



Zdroj: vlastní zpracování.

3.3 Arcidiecézní muzeum Olomouc

Jádro Arcidiecézního muzea Olomouc tvoří bývalá rezidence olomouckých kapitulních děkanů, ke které byly časem přidávány další objekty. Historie tohoto objektu se datuje od roku 1267, kdy pozemek pro stavbu děkanství věnoval kapitulnímu děkanu Bartolomějovi sám král Přemysl Otakar II. Nejstarší dochovanou součástí areálu je jeho pravá část, východní křídlo, kde dříve stával někdejší Nový hrádek s kruhovou věží z přelomu 12. a 13. století. V levé části areálu dnešního muzea, tedy západního křídla objektu, se nalézal již zmíněný palác kapitulního děkana a střední část komplexu tvořilo bývalé purkrabství. Toto purkrabství, vystavěné původně jako raně gotické, prošlo roku 1524 úplnou přestavbou. Následně v 16. století po zániku olomouckého hradu byla

budova purkrabství přidružena k sousednímu kapitulnímu děkanství. Přestavbám se nevyhnula ani původní budova děkanského paláce v severozápadní části areálu. Tato část byla za třicetileté války silně poškozena a v průběhu následujícího století postupně rekonstruována. Koncem 17. století byla před děkanstvím založena zahrada a děkanství rozšířeno o příčné křídlo směřující k jihu. Barokní rekonstrukce byla dokončena v polovině 18. století. Ve východní části areálu bylo v letech 1748-1751 vystavěno nejmladší křídlo s novou kočárovou remízou navazující na kruhovou věž. V posledním patře kruhové věže byla vybudována domácí prelátská kaple. Z této doby také pochází bohatá malířská a štuková výzdoba reprezentačních interiérů v patrech a dekorativně řešené podlahy. V letech 1842–1868 nechal tehdejší děkan Rudolf Thysebaert severní průčelí kapitulního děkanství doplnit o tzv. „Krvavou pavlač“ z neomítaných cihel. O další přestavby se zasloužil děkan Robert Lichnovský v letech 1868–1879. Inicioval úpravy interiéru děkanství, především Erbovní sál a kapli sv. Barbory. Přestavěna byla lodžie ve střední části hlavního průčelí, bylo obnoveno průčelí kočárovny a barokní mansardové střechy se nahradily novým sedlovým zastřešením. [25]

Poslední úpravou prošel celý muzejní komplex v letech 1998–2006, kdy proběhla náročná památková rekonstrukce budovy kapitulního děkanství a jejího funkčního propojení s románským biskupským palácem. [25]

Obr. 3.3 Arcidiecézní muzeum Olomouc



Zdroj: vlastní zpracování.

3.4 Kaple sv. Anny

Kaple svaté Anny (někdy označována také jako kostel svaté Anny) se nalézá na Václavském náměstí v těsném sousedství katedrály sv. Václava a Arcidiecézního muzea. Tato původní raně gotická stavba postavená po roce 1268 byla zasvěcena sv. Janu Křtiteli. Jako o kapli sv. Anny se o ní začalo hovořit až po roce 1349, poté co byla původní kaple v letech 1306–1349 přestavěna pro vzácný přemyslovský relikviář, „paži sv. Anny“. Tento relikviář získala olomoucká kapitula roku 1306 po zavraždění krále Václava III. V roce 1617 byla kaple kompletně přestavěna v manýristickém slohu. Stavební úpravy inicioval i financoval tehdejší kapitulní probošt a generální vikář Martin Václav z Greifenthalu za podpory biskupa Františka Dietrichsteina. Tato podoba kaple ze začátku 17. století následně zanikla při regotizaci průčelí katedrály sv. Václava v letech 1883–1892. Tehdy musela být kaple sv. Anny zkrácena o první jižní pole. Na druhou stranu tento stavební zásah odkryl nejstarší románské stavební prvky Přemyslovského paláce. Na nové průčelí byl pak přenesen původní manýristický portál se znaky biskupa Dietrichsteina a mramorový reliéf sv. Anny. Vnitřním uspořádáním je kaple jednodílná obdélná stavba o dvou klenebních polích a trojbokém závěru. Strop zdobí křížové klenby se štukovými žebry navazující na opěrné pilíře. V kapli sv. Anny již od 17. století až do první světové války probíhala volba olomouckých biskupů a arcibiskupů. Dnes tato kaple slouží olomoucké řeckokatolické církvi. [26][27]

Obr. 3.4 Kaple sv. Anny



Zdroj: vlastní zpracování.

3.5 Kostel Panny Marie Sněžné

Monumentální barokní kostel Panny Marie Sněžné je zakomponován do řady čtyřpodlažních objektů komplexu bývalé jezuitské univerzity v Olomouci. Kostel je ryzím příkladem barokní architektury. Zvládnuté průčelí má po stranách dvě věže zakončené barokními hlavicemi. Výrazným prvkem je 9,6 m vysoký vstupní portál s kroucenými sloupy a balkonem s balustrádou. Tuto stavbu nechali postavit jezuité jako univerzitní kostel na místě předešlého gotického minoritského kostela, který nesl název kostel Panny Marie na Předhradí. Rozhodnutí o stavbě nového kostela padlo poté, co původní kostel již přestal prostorově stačit rostoucím požadavkům rozvíjející se jezuitské univerzity. Dalším důvodem byl velký rozsah poničení po osmi letech švédské okupace za třicetileté války, roku 1672 se ve zdivu původního kostela objevily závažné statické poruchy. [28][29]

Stavba dnešní podoby kostela Panny Marie Sněžné započala 12. června 1712. Jeho stavitel, Lukáš Glöckel, se nechal inspirovat kostelem sv. Mikuláše na Malé Straně v Praze, který byl dokončen těsně před započatím stavebních prací v Olomouci. Stavba probíhala relativně rychle, takže kostel mohl být vysvěcen 16. února 1716. Stavební práce byly ukončeny roku 1722, a to zřízením přístupového kamenného schodiště s balustrádou. Nicméně úpravy interiéru i výzdoba kostela pokračovaly až do roku 1743. [28]

Vnitřní rozvržení kostela tvoří jednodílná hlavní chrámová loď s osmi postranními kaplemi po bocích a dvě kaple po stranách presbytáře. Některé posvátné předměty z původního minoritského kostela se podařilo zachovat, takže mohly být začleněny do chrámu nového. Příkladem je gotická socha Panny Marie s děťátkem z druhé poloviny 14. století na hlavním oltáři. Dále drobné malby na mědi z roku 1623 umístěné v současné kostelní kapli sv. Anny. V kapli sv. Pavlína se zase nachází unikátní malby tehdejšího kostela Panny Marie na Předhradí a tehdejší olomoucké radnice. V této kostelní kapli sv. Pavlína, patronky města Olomouce, byly od roku 1623 uchovávány její ostatky. Oválný obraz nad hlavním oltářem z roku 1720, jehož autorem je vídeňský malíř Jan Jiří Schmidt, zobrazuje scénu vážící se k zasvěcení kostela. Tentýž autor také namaloval oltářní plátna v kaplích sv. Anny a sv. Pavlína. Na klenbě kostela je nástropní malba od vídeňského malíře Karla Josefa Haringera. Freskové výzdoby bočních kaplí sv. Ignáce z Loyoly a sv. Františka Xaverského jsou dílem

malíře Jana Kryštofa Handkeho. Chránové barokní varhany pochází z roku 1729, kdy je vytvořil kralický varhanář Johan Gottfried Halbich. Jejich bohatá sochařská a řezbářská výzdoba ztvárňuje nebeský orchestr andělů a biblických postav. [29]

Kostel od dokončení výstavby a výzdoby sloužil jezuitům až do roku 1773, kdy byl jejich řád zrušen. Poté se stal kostelem univerzitním a po přeložení univerzity do Brna roku 1778 sloužil olomoucké vojenské posádce jakožto armádní kostel. Za napoleonských válek se z chrámu stalo skladiště. V letech 1916–1918 prošel interiér kostela rekonstrukcí a v 90. letech 20. století se renovovala fasáda. [29]

Obr. 3.5 Kostel Panny Marie Sněžné



Zdroj: vlastní zpracování.

3.6 Kostel sv. Michala

Barokní kostel sv. Michala patří jistě k nejkrásnějším chrámům v Olomouci. Ve 13. století stála na místě nynějšího kostela drobná kaple zasvěcená sv. archandělu Michaelovi. Pod správou dominikánů byla přestavěna na mohutný gotický kostel

vysvěcený roku 1251. Po švédských válkách však došlo k takové destrukci kostela, že se musel celý kostel strhnout a na jeho základech s využitím velké části obvodového zdiva vznikl nový barokní kostel. Nový kostel se začal budovat roku 1676, slavnostně posvěcen byl 9. května 1707. Za císaře Josefa II., po roce 1784, se kostel transformoval v kostel farní a z kláštera vznikl kněžský seminář. Ten pak olomoučtí arcibiskupové postupně rozšířili do mohutného stavebního komplexu, jak ho známe dnes. [30]

Kostel sv. Michala byl vystavěn jako první kopulovitá stavba severoitalského typu na Moravě. Je dlouhý 60 m, široký 20 m a jeho výška od dlažby po střed prostřední kopule činí 41,2 m. Kostel navrhnul císařský architekt Giovanni Pietro Tencalla, který je autorem mnohých dalších staveb na Moravě, mimo jiné i baziliky Panny Marie na Svatém Kopečku. Stavbu tohoto kostela nedokončil a v jeho práci pokračoval další italský architekt, Domenico Martinelli. Společnými silami se autorům podařilo kostelu vtisknout nevídaný charakter. Prameny uvádí, že další podobný kostel lze nejbližše najít až u Neapole. Jedinečným specifikem kostela sv. Michala jsou tři kopule v ose kostela. Každá kopule je z vnitřní strany kostela zdobena nástrojnou freskou s vyobrazením Boha. Oltář je orientován k východu, aby věřící byli při modlitbě obráceni tváří k vycházejícímu slunci. Po stranách hlavní lodi kostela je umístěn oltář Panny Marie, naproti němu oltář sv. Šebestiána, oltář sv. Filomeny a naproti němu oltář sv. Jana Sarkandra z roku 1860. Pozoruhodná je barokní kazatelna se stříškou, na které je možné shlédnout sousoší Panny Marie se sv. Dominikem, a také znak dominikánů, pes s hořící pochodní v zubech. Varhanní skříň je původní barokní, nicméně samotný hrací mechanismus musel být roku 1960 nahrazen za novější. [30]

Zvony, které dávají kostelu hlas, zvou několikrát denně k bohoslužbě. Jsou tvořeny souborem nových zvonů v původní gotické zvonici, do které stoupá 75 schodů navazujících na křížovou chodbu kostela. Při výstupu po schodišti je patrná síť mohutných opěrných trámů pod zvonici, kterou podpírá a která musí unést až 7 tun váhy kostelních zvonů. Původní kostelní zvony se nedochovaly, jelikož za válečných stavů byly použity na výrobu zbraní. V historii tohoto kostela k tomu došlo hned dvakrát. Poprvé v roce 1917, následně roku 1926 byly kostelní zvony obnoveny, ale roku 1943 se osud zvonů opakoval. Poté byl kostel dlouhých 64 let bez zvonů. Až v roce 2007 při výročí 300 let posvěcení kostela byl zvonový soubor opět obnoven a je v pořadí již třetím v historii kostela. [30]

Obr. 3.6 Kostel sv. Michala



Zdroj: vlastní zpracování.

3.7 Kaple sv. Jana Sarkandra

Kaple sv. Jana Sarkandra má navzdory svému menšímu rozsahu velký historický význam. Kaple vznikla přebudováním bývalé městské věznice ze 17. století, v níž byl sv. Jan Sarkander mučen a 17. března 1620 zemřel. Jan Sarkander byl protestantskými stavy obviněn, že pomohl vpádu vojska polského katolického krále na Moravu. Při mučení však nevyzradil zpovědní tajemství, proto byl v roce 1860 blahorečen a 21. května 1995 papežem Janem Pavlem II. svatořečen. K počtě památky Jana Sarkandra byla v roce 1721 postavena prvotní barokní kaple Janem Jakubem Kniebandlem. V letech 1909–1910 prošla přestavbou do novobarokního slohu. [31][32]

Dnešní podoba novobarokní kaple zahrnuje centrální oválnou dvoupatrovou stavbu zastřešenou kupolí s lucernou. Ke vstupnímu portálu kaple vede dvouramenné schodiště se sochou sv. Jana Nepomuckého a fontánou nesoucí název „Pramen vody živé sv. Jana Sarkandra“. V zadní části presbyteria je ve výklenku umístěna socha sv. Jana Sarkandra v životní velikosti. Presbytář je obdélníkový s kruhovým zakončením, na klenbě je nástropní malba Nanebevzetí sv. Jana Sarkandra. Uprostřed modlitebny je oválný otvor ohrazený kovanou ozdobnou mříží, který spojuje kapli se sklepením. Ve sklepení je

zachována původní studna a několik různých forem mučidel připomínajících Sarkandrovo utrpení. Působivou atmosféru kapli dodává denní světlo pronikající přes střešní vížku do modlitebny a oválným otvorem až do sklepa. [31][32]

Obr. 3.7 Kaple sv. Jana Sarkandra



Zdroj: vlastní zpracování.

3.8 Kostel sv. Mořice

Současný kostel sv. Mořice je považován za jednoho z nejvýznamnějších zástupců pozdně gotické architektury na Moravě a disponuje jedním z největších moravských chrámových prostorů. Jeho vnitřní prostor je dlouhý 54,72 m, široký 25 m a dosahuje výšky 22 m. Uvádí se, že je schopen pojmout až 4000 lidí. [33]

Historie kostela sahá do 11. století, kdy tehdejší románská Olomouc byla ještě osadou. Z původního kostela se nic nezachovalo, pouze v rozlehlých kryptách pod současným chrámem jsou patrné fragmenty zdiva románské rotundy a kamenného dvorce právě

z 11. století. První autentická zpráva o existenci olomouckého kostela sv. Mořice pochází z roku 1257, kdy olomoucký biskup Bruno ze Schauenburku položil první základy této stavby. Za svoji existenci kostel prodělal několik požárů, např. v letech 1398, 1404 a 1411, což bylo důvodem k další přestavbě a rekonstrukci. Ze starší výstavby se zachovala vyšší jižní hranolovitá věž pocházející z roku 1403. Tato věž byla později roku 1517 doplněna o cihlovou nástavbu s cimbuřím. K ní přibyla menší severní věž, jejíž výstavba byla zahájena roku 1412. Během husitských válek stavba kostela na několik let ustala a znovu pokračovala v letech 1435–1453. Z této doby pochází síňové trojlodí chrámu tvořené šesti pilíři s jednoduchou křížovou klenbou. Zbývající část trojlodí sestávající ze čtyř pilířů se síťovou klenbou byla dokončena roku 1483. Do stejného období spadá i dokončení kněžiště a hlavního západního portálu mezi oběma věžemi. V roce 1572 byla k chrámu přistavěna záhrobní renesanční kaple rodiny Edelmannovy a další přístavbou byla roku 1725 barokní loretánská kaple s hrobkou rodiny Petrášů. Z její barokní podoby však mnoho nezůstalo, jelikož v 19. století došlo k novogotické přestavbě. V roce 1709 kostel postihla katastrofa v podobě požáru, který zničil veškeré vybavení kostela, především 26 oltářů a pozdně gotickou kazatelnu. Následná renovace vybavila svatyni barokními oltáři a novou kruchtou, kde jsou dnes Englerovy varhany. [34]

Englerovy varhany, barokní chloubu kostela, pochází z let 1740–1745. Jak název napovídá, jejich tvůrcem byl vratislavský mistr Michael Engler. Skříň varhan vyrobil olomoucký barokní sochař Filip Sattler. Varhany byly koncem minulého století rozšířeny a dnes jsou označovány za největší v České republice, patří dokonce i k největším v Evropě. Disponují 135 rejstříky, 5 manuály a 10 400 píšťalami. [33]

Z dalších významných pozoruhodností interiéru lze jmenovat např. pozdně gotické sousoší Krista na hoře Olivetské z poloviny 15. století nebo gotickou malbu na dřevě obrazu Ecce homo z roku 1523. Vysokou historickou hodnotu mají barokní chrámové lavice v hlavní lodi z roku 1709 a lavice v bočních lodích z roku 1712. Unikátní je i barokní oltář sv. Jana Nepomuckého na pravé straně kostela z roku 1735 s uloženými ostatky světce nebo novogotický hlavní oltář sv. Mořice vytvořený v roce 1861. [33]

Většinu slohových a architektonických diferencí sjednotila následná regotizace chrámu v druhé polovině 19. století pod vedením stavitele Franze Kottase a sochaře Ernsta Melnitzkého. [34]

Obr. 3.8 Kostel sv. Mořice



Zdroj: [34].

3.9 Sloup Nejsvětější Trojice

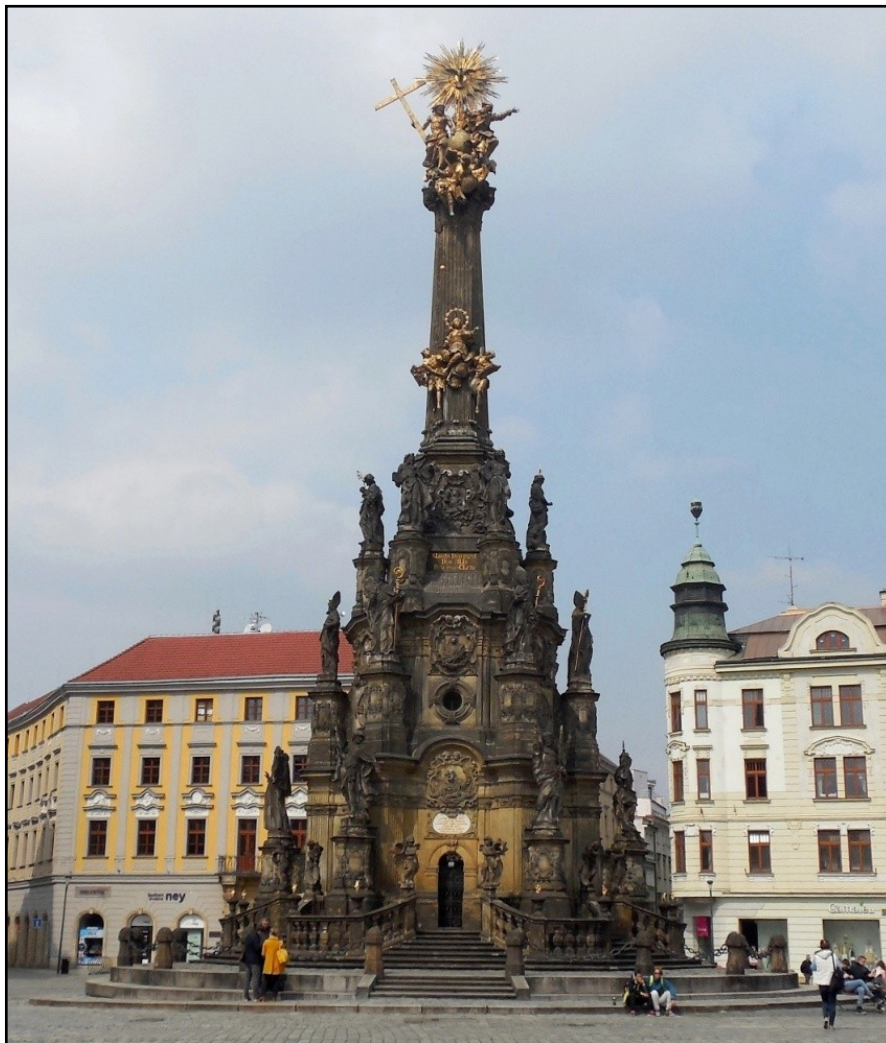
Sloup Nejsvětější Trojice stojí v samotném srdci historického centra Olomouce. Jeho vysoká symbolická hodnota je vyjádřením hrdosti i zbožnosti obyvatel města. Tento unikátní pamětní sloup je zástupcem baroka na Moravě, které v 18. století ovládlo střední Evropu. Jeho autorem byl Václav Render a právem je tento sloup označován za jeho nejoriginálnější dílo. Autor se o vznik této stavby zasloužil nejen svým umem a dovedností, ale i vytrvalou iniciativou a především velkorysou finanční podporou. [35]

Monumentální barokní sloup dosahuje výšky 32,2 m, má okrouhlý půdorys o průměru 17 m a celková zastavěná plocha činí 227 m². Hlavním motivem tohoto díla, jak napovídá i název, je oslava církve a víry. Skvostné sochy s náboženskou tematikou zdobící sloup jsou dílem moravského umělce Ondřeje Zahnera a dalších moravských umělců, jako třeba zlatníka Šimona Forstnera. Olomoucký Sloup Nejsvětější Trojice

nemá konkurenci v žádném jiném městě, ať už pro své ohromující rozměry, mimořádně bohatou sochařskou výzdobu či pro své celkové umělecké ztvárnění. Dílo je vůbec největším seskupením barokních soch v rámci jedné skulptury ve střední Evropě. Sochařskou výzdobu tvoří 18 soch světců, 12 figur světloňů, 6 reliéfů s postavami apoštolů a dvě sousoší. Jedinečnost díla umocňuje nejen kombinace použitých materiálů, ale i raritní počín, zabudování kaple přímo do paty sloupu. [35]

A právě toto byly hlavní důvody, proč Výbor světového dědictví UNESCO rozhodl dne 2. prosince 2000 o zapsání Sloupu Nejsvětější Trojice v Olomouci na Seznam světového kulturního a přírodního dědictví UNESCO. Tento zápis je považován za nejvyšší možné ocenění, potvrzuje výjimečnou a vysokou hodnotu kulturního nebo přírodního statku, jehož ochrana je v zájmu celého lidstva. [35]

Obr. 3.9 Sloup Nejsvětější Trojice



Zdroj: vlastní zpracování.

3.10 Olomoucká radnice s orlojem

Olomoucká radnice s orlojem není sice sakrální památkou, ale co se návštěvnosti a turistické atraktivity týče, jistě jednou z nejvýznamnějších památek Olomouce. Orloj, který je do budovy zasazen, povyšuje tuto památku na návštěvní místo národního významu. Zvláště pokud bude v programu zájezdu zařazen nedaleký Sloup Nejsvětější Trojice, neměla by se radnice a alespoň letmá prohlídka náměstí vynechat.

Budovu radnice tvoří čtyřkřídlý dvoupatrový objekt postavený uprostřed olomouckého Horního náměstí. Uvnitř objektu je dvůr, který jednotlivá křídla budovy ohraničují. Z budovy vyčnívá šestipatrová věž zakončená lodžii a nad ní vysoká jehlanová střecha se čtyřmi vížkami na rozích. Pod ochozem jsou umístěny kulaté věžní hodiny. V zápatí severní stěny věže vystupuje monumentální dvoupatrový výklenek zaklenutý lomeným obloukem, ve kterém je osazen orloj. [36]

Nejstarší dochovanou písemnou zmínku o původním orloji popisuje pramen z roku 1519. Během své dlouholeté historie byl orloj několikrát přebudován a vyzdoben různými druhy pohyblivých loutek. Za umělecky nejhodnotnější je považováno barokní provedení malířem Janem Kryštofem Handkem. Roku 1898 byl orloj vybaven heliocentrickým ciferníkem a z téhož roku pocházejí i nejstarší části současného orloje. Událostmi druhé světové války byl orloj natolik poškozen, že musel být kompletně rekonstruován, a to v letech 1947–1955. Dnešní dochovaná podoba orloje pochází právě z tohoto období, kdy prošel rekonstrukcí v pojetí socialistického realismu provedenou Karlem Svolinským. Dnes je připomínkou propagandistické role tehdejšího oficiálního umění. Boční strany výklenku pokrývá mozaikové znázornění práce charakteristické pro jednotlivé měsíce v roce. Mozaika ve vrcholu výklenku zobrazuje folklorní motiv jízdy králů. [37]

Připomínkou církevního vlivu na město a jeho stavby může být arkýř vystupující z fasády na jižní straně radnice, kde je v patře umístěna gotická kaple svatého Jeronýma. Vstup do kaple tvoří raně gotický portál s renesančními prvky z roku 1564. Strop kaple je klenut kamennou křížovou klenbou a v arkýři je pak klenba kroužená. Stěny kaple zdobí původní nástěnné malby z roku 1488. V interiéru radnice se podařilo dochovat mnoho původních klenutých místností včetně slavnostního sálu. [36]

Obr. 3.10 Olomoucká radnice s orlojem



Zdroj: [37].

3.11 Bazilika minor Navštívení Panny Marie

Barokní chrám Navštívení Panny Marie na Svatém Kopečku je výraznou dominantou okolní krajiny města Olomouce a jedním z nejznámějších poutních míst na Moravě vůbec. Pro nevšední architekturu, interiér ale i umístění patří k unikátním památkám evropského významu. Prvotní menší kapli na místě dnešního chrámu nechal postavit v letech 1629–1632 zámožný olomoucký měšťan Jan Andryšek, kterému ve snu označila Panna Marie toto místo pro stavbu. S narůstajícím počtem poutníků vznikla potřeba nového prostornějšího kostela, který byl vybudován v letech 1669–1679 podle projektu proslulého architekta Giovanniho Pietra Tencally. Autorem dnešní podoby areálu byl Domenico Martinelli, podle jehož předlohy byl chrám v letech 1714–1721 přestavěn a celý komplex rozšířen o ambit a kapli Panny Marie. [38]

Průčelí chrámu tvořené dvěma věžemi a bočními křídly vytváří velice působivý architektonický celek s bohatou sochařskou výzdobou. Nad atikou obou křídel vystupují sochy dvanácti apoštolů a sv. Šebestiána a sv. Rocha. Ve vrcholu pískovcového portálu je umístěna trojice andělských postav, kterou vytvořil Josef Winterhalter, stejně tak vytvořil i sousoší sv. Norberta uprostřed ambitu za kostelem. Sochařská výzdoba

pokračuje sochami Panny Marie s Ježíškem, sv. Augustina, sv. Štěpána a sv. Norberta umístěnými v nikách průčelí chrámu. Na vstupním chrámovém schodišti jsou sochy sv. Cyrila a sv. Metoděje z roku 1909. [39]

Interiér chrámu je navržen jako jednolodní, přičemž hlavní loď a presbytář jsou zaklenuty masivní kopulí s klenbami a lucernou. Po stranách lodi jsou dvě boční kaple a další kaple jsou i v prostorách pod oběma věžemi. Při výzdobě interiéru chrámu spolupracovala řada místních i zahraničních malířů, sochařů a štukatérů. Zaujmu zejména nádherné raně barokní štuky severoitalských umělců vytvořené pod vedením Quirica Castelliho. Freskové malby pak zdobí klenby presbytáře, hlavní kopuli ale i stěny kaple sv. Pavlína, kde dokumentují pověst o vzniku a založení kostela. Obraz na hlavním oltáři je dílem benátsky orientovaného Johanna Spillenberga. [39]

Chrám prodělal ve své historii období rozkvětu ale i úpadku. Koncem druhé světové války, 6. května 1945, byly obě věže zničeny a byla poškozena i vnější fasáda chrámu. Naštěstí se věže podařilo opětovně vystavět a škody napravit. Z významných událostí nelze opomenout návštěvu papeže Jana Pavla II. v roce 1995, kterým byl tento poutní chrám povýšen na baziliku minor. [38]

Obr. 3.11 Bazilika minor Navštívení Panny Marie



Zdroj: [38].

4 Návrh produktu cestovního ruchu

Podle vybraných návštěvních míst v předchozí kapitole je možné navrhnout a sestavit poznávací zájezd do Olomouce se zaměřením na sakrální památky. Vzhledem k počtu návštěvních míst, které by měly být v poznávacím zájezdu zahrnuty, se jeví jako optimální doba trvání zájezdu tři dny. Vhodná je jistě realizace zájezdu od pátku do neděle a také zejména v turistické sezóně.

Zájezd je navržen pro široký okruh zájemců bez věkového omezení. Nicméně vyšší míra zájmu se předpokládá u starších klientů a naopak se nepředpokládá zájem u dětí, a tedy i rodin s menšími dětmi.

Program zahrnuje prohlídku olomouckého historického centra, které návštěvníkům nabízí mnoho zajímavých míst a pamětihodností včetně památky UNESCO. Účastníci zájezdu tak budou svědky všedního života ve městě i místního kulturního dění.

4.1 Poznávací zájezd do Olomouce

Jedná se o třídní autokarový poznávací zájezd do Olomouce. Zájezd je určen pro klienty cestovní kanceláře, kteří chtějí poznat město Olomouc a seznámit se především s jeho sakrálními památkami.

Termín konání zájezdu je stanoven od 16. 8. 2019 do 18. 8. 2019. Uvažovaná skupina čítá 48 účastníků, dále průvodce a řidiče autokaru. Pro ubytování účastníků byl vybrán Hotel Palác na ulici 1. máje na základě komplexnosti poskytovaných služeb a strategickému umístění v blízkosti centra města. Pro stravování budou účastníkům v hotelu zajištěny snídaně a večeře.

Návštěvní místa zařazená v programu zájezdu jsou pro první den: Arcibiskupský palác, katedrála sv. Václava, Biskupský palác, Arcidiecézní muzeum s kaplí sv. Barbory, kaple sv. Anny, socha sv. Jana Nepomuckého, dům kapituly, kaple Panny Marie Opatrovnice. Pro druhý den zájezdu: kostel Panny Marie Sněžné, kaple Božího Těla, kostel sv. Michala, kaple sv. Jana Sarkandra, Sloup Nejsvětější Trojice, radnice s orlojem, kostel sv. Mořice. Třetí den zájezdu je věnován prohlídce baziliky Navštívení Panny Marie na Svatém Kopečku.

Z uvedeného výběru je patrné, že do programu nebyl zařazen klášter Hradisko a kostel sv. Gorazda, a to i přes poměrně slušné hodnocení návštěvníků. Tyto byly z programu vypuštěny jednak z časových důvodů, ale také proto, že se nachází v místech, kde dlouhodobá rekonstrukce mostu na ulici Komenského znesnadňuje jejich dostupnost. Naopak byla do programu zařazena radnice s orlojem, byť se nejedná o sakrální památku. Hodnocení atraktivity tohoto návštěvního místa je tak vysoké, že by nemělo být v programu zájezdu opomenuto.

4.2 Technický popis zájezdu

Název zájezdu: Sakrální památky Olomouce

Termín: Třídenní poznávací zájezd s termínem konání od 16. 8. 2019 do 18. 8. 2019.

Místo odjezdu: Nástupním místem je Praha, konkrétně stanoviště pro krátkodobé zastavení autobusů na pražském hlavním nádraží. Tato strategická volba umožňuje širokou návaznost na místní i mezinárodní dopravu, a rozšiřuje tak okruh potenciálních zájemců o zahraniční klientelu.

Klienti: Jedná se o zájezd pro široký okruh zájemců bez věkového omezení, s výjimkou velmi malých dětí a osob se sníženou mobilitou kvůli fyzické náročnosti spojené s pěšími přesuny. U dětí by byla zřejmě omezující jejich nižší fyzická zdatnost a nepředpokládá se u nich zájem o tematické zaměření zájezdu. Maximální možnou kapacitu zájezdu omezuje kapacita autokaru na 48 osob.

Doprava: Pro dopravu je nutné zajistit renomovanou dopravní společnost s potřebným vybavením a zkušenostmi s přepravou osob. Zvolený dopravce bude odpovídat za dopravu z Prahy do Olomouce a zpět a také zajistí dopravu mezi místy konání jednotlivých bodů programu. Za účelem výběru dopravy zájezdu bylo osloveno několik dopravců, kterým byly předloženy požadavky na cestu a dopravu včetně itineráře a programu zájezdu. Na základě těchto informací dopravci zpracovali své nabídky a ceny za kompletní přepravní služby. Vybrána byla nakonec olomoucká dopravní společnost, jelikož dokázala nabídnout nižší cenu při zachování stejné kvality služeb. Rovněž odpadly náklady spojené s parkováním autobusu přes noc, náklady

na ubytování a stravu řidiče. Dopravce disponuje autobusem Karosa C956 Axer. Toto vozidlo má kapacitu pro 49 pasažérů a plní emisní normu EURO III. Jeho vybavení zahrnuje klimatizaci, kávovar, minibar, lednici, GPS navigaci, audio, mikrofon, tónovaná dvojitá okna a pohodlné polohovatelné sedačky s bezpečnostními pásy na všech sedadlech.

Parkování: Jak již bylo zmíněno výše, výběrem poskytovatele dopravy odpadají náklady a nutnost plánování parkování autobusu. Autobus bude přistaven podle potřeby. Výjimka nastane pouze třetí den zájezdu při návštěvě baziliky na Svatém Kopečku, kdy bude využito služeb placeného soukromého parkoviště u penzionu Fojtství.

Ubytování: Pro ubytování účastníků zájezdu byla zvažována především ubytovací zařízení v blízkém dosahu programu zájezdu, čímž se mohly vypustit přesuny autobusem. Ubytování bude zajištěno na dvě noci v Hotelu Palác na ulici 1. máje v Olomouci nedaleko historického centra města. Pro klienty bude k dispozici 24 dvoulůžkových pokojů s postelemi oddělenými či s manželskou postelí. Průvodce bude ubytován na hotelu s ostatními účastníky. Bude mu vyhrazen jednolůžkový pokoj. Každý pokoj nabízí vlastní sociální zařízení, WIFI zdarma, lednici, rychlovarnou konvici a hlavně kuchyňský koutek s varnou deskou. Turistické pokoje jsou navíc vybaveny TV přijímačem a fénem.

Stravování: V ceně zájezdu je započítána polopenze v hotelové restauraci. Snídaně budou formou švédských stolů. U večeří je možnost výběru ze tří druhů teplých jídel dle denní nabídky. V menu je počítáno také s vegetariánskou variantou. Pro polední stravování je zajištěna vždy restaurace poblíž konání programu, kde si ovšem stravu účastníci hradí sami, aby nebyli omezováni výběrem, množstvím a chutí. Budou tak mít i možnost poznat rozmanitost místní kuchyně. Pro tyto účely budou provedeny rezervace pro požadovaný počet osob. Pro polední občerstvení prvního dne bude rezervován Hotel Palác v Olomouci. Druhý den restaurace Arigone v Olomouci na ulici Univerzitní. A poslední den v restauraci Fojtství na Svatém Kopečku.

Průvodce: Průvodce se 16. 8. nejpozději v 6:00 dostaví na místo odjezdu u hlavního vlakového nádraží v Praze. Se skupinou se vrací po ukončení zájezdu zpět do Prahy. Výklad provede vždy před vstupem do objektů, a jestliže to situace vyžaduje, pak také uvnitř. Průvodce upozorní na zajímavá místa během cesty autobusem i během pěších prohlídek. Jeho ubytování a stravování probíhá společně se skupinou.

4.3 Program zájezdu

16. 8. 2019 1. den zájezdu

- 6:30 hod. Odjezd z Prahy;
- 10:15 hod. Odjezd z Brna;
- 11:35 hod. Příjezd na hotel, oběd, ubytování;
- 13:00 hod. Prohlídka Arcibiskupského paláce;
- 14:10 hod. Prohlídka katedrály sv. Václava a Biskupského paláce;
- 16:00 hod. Prohlídka Arcidiecézního muzea s kaplí sv. Barbory;
- 17:20 hod. Prohlídka kaple sv. Anny, sochy sv. Jana Nepomuckého, domu kapituly, kaple Panny Marie Opatrovnice;
- 18:00 hod. Návrat na hotel, večeře.

17. 8. 2019 2. den zájezdu

- 8:00 hod. Snídaně;
- 9:00 hod. Pěší přesun přes náměstí Republiky;
- 9:20 hod. Prohlídka kostela Panny Marie Sněžné, kaple Božího Těla, kostela sv. Michala, kaple sv. Jana Sarkandra;
- 12:30 hod. Oběd v restauraci Arigone;
- 13:30 hod. Prohlídka Horního náměstí, Caesarovy kašny, Arionovy kašny, kašny Hygie, Sloupu Nejsvětější Trojice, radnice s orlojem;
- 16:20 hod. Prohlídka kostela sv. Mořice;
- 17:30 hod. Návrat na Hotel Palác;
- 18:00 hod. Večeře.

18. 8. 2019 3. den zájezdu

- 8:00 hod. Snídaně, odhlášení z Hotelu Palác;
- 9:45 hod. Shromáždění před hotelem a odjezd;
- 10:10 hod. Příjezd na Svatý Kopeček;
- 10:35 hod. Prohlídka baziliky Navštívení Panny Marie;
- 12:45 hod. Oběd v restauraci Fojtství;
- 14:15 hod. Odjezd ze Svatého Kopečku;
- 15:45 hod. Příjezd do Brna;
- 19:15 hod. Příjezd do Prahy.

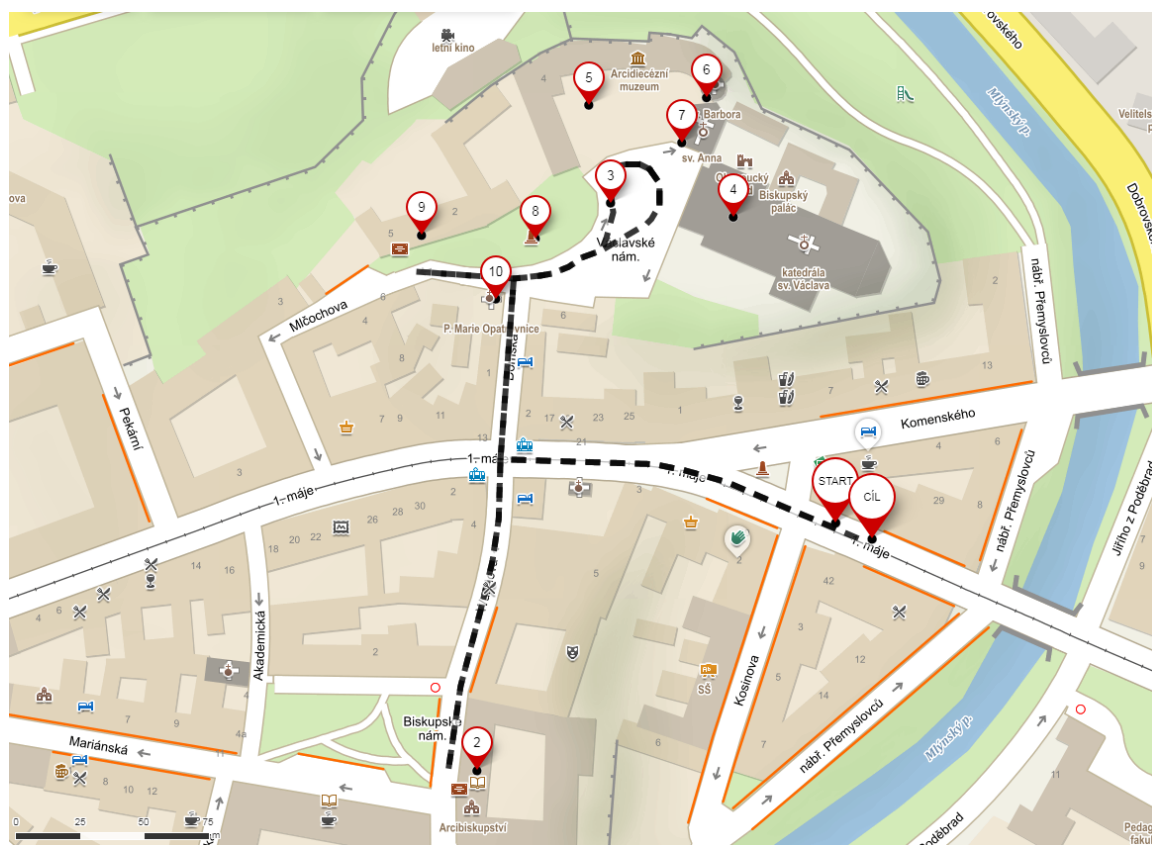
4.3.1 Itinerář zájezdu

Tab. 4.1 1. den zájezdu (příjezdová trasa)

| Vzdálenost | Komunikace | Orientační čas | Průjezd místy na úseku trasy |
|---|------------|------------------------|---|
| Shromáždění účastníků u pražského hlavního vlakového nádraží na ulici Wilsonova, odjezd z místa v 6:30 hod. | | | |
| 0 km | | 6:30 | Praha, ul. Wilsonova, ul. Mezibranská, ul. Sokolská, Nuselský most, ul. 5. května, ul. Brněnská |
| 7,7 km | E1/D1 | 6:40 (0 hod. 10 min.) | Praha, ul. Brněnská |
| 203 km | D1/E194 | 9:25 (2 hod. 55 min.) | Brno |
| 205 km | I/52, I/42 | 9:32 (3 hod. 02 min.) | Brno, ul. Vídeňská, ul. Heršpická, ul. Opuštěná |
| 206 km | I/42 | 9:35 (3 hod. 05 min.) | Brno, Ústřední autobusové nádraží Zvonařka |
| Přestávka a nástup 9:45 - 10:15 | | | |
| 208 km | I/42, I/50 | 10:19 (3 hod. 49 min.) | Brno, ul. Hladíkova, ul. Olomoucká, ul. Ostravská |
| 214 km | E203/D1 | 10:26 (3 hod. 56 min.) | Nájezd na D1 |
| 246 km | D1/E230 | 10:47 (4 hod. 17 min.) | Sjezd na D46, Vyškov, směr Olomouc |
| 286 km | D46/E267 | 11:11 (4 hod. 41 min.) | Olomouc, sjezd na ul. Brněnská |
| 289 km | I/35 | 11:14 (4 hod. 44 min.) | Olomouc, ul. Velkomoravská |
| 304 km | III/355 | 11:24 (4 hod. 54 min.) | Olomouc, ul. Holická, 17. listopadu |
| 306 km | | 11:28 (4 hod. 58 min.) | Olomouc, Žižkovo nám., ul. 1. máje |
| 306,4 km | | 11:29 (4 hod. 59 min.) | Příjezd k Hotelu Palác |
| Oběd a ubytování 11:30 - 12:40 | | | |

Zdroj: vlastní zpracování.

Obr. 4.1 Trasa pěšího přesunu 1. den zájezdu



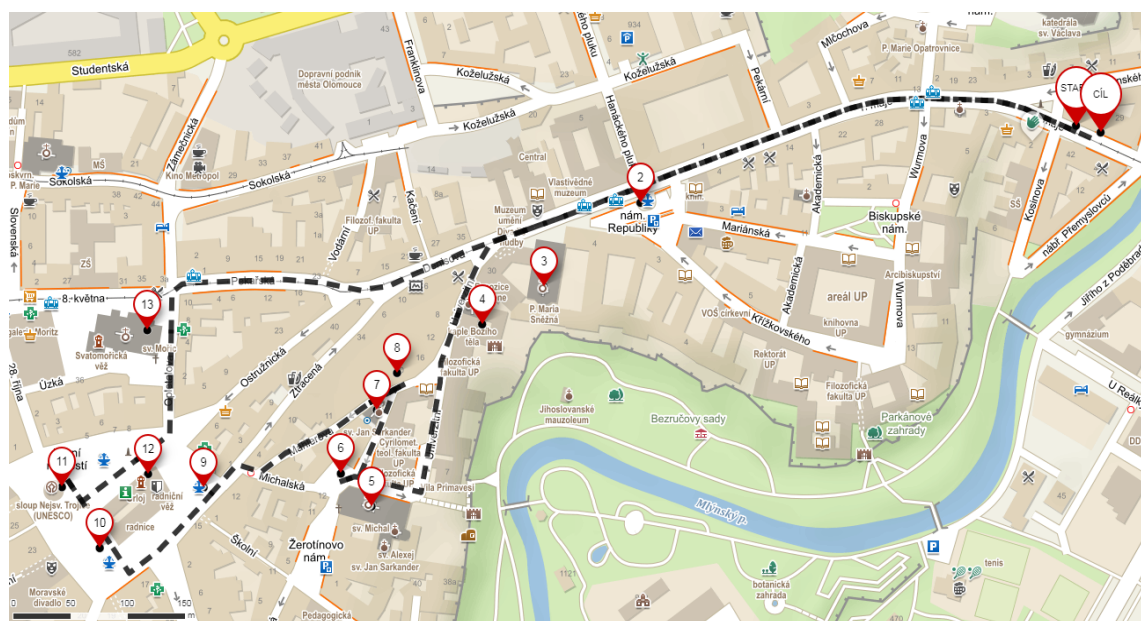
Zdroj: vlastní zpracování podle [40].

Tab. 4.2 1. den zájezdu

| Vzdálenost | Orientační čas | Bod v programu |
|------------|----------------|---|
| 0 m | 12:45 - 12:50 | Shromáždění před hotelem |
| + 260 m | 12:55 - 14:03 | Arcibiskupský palác |
| + 250 m | 14:04 - 14:09 | Pěší přesun na Václavské náměstí |
| + 30 m | 14:10 - 15:54 | Prohlídka katedrály sv. Václava a Biskupského paláce |
| + 25 m | 15:55 - 17:05 | Arcidiecézní muzeum s kaplí sv. Barbory |
| + 10 m | 17:07 - 17:22 | Kaple sv. Anny |
| + 50 m | 17:23 - 17:53 | Socha sv. Jana Nepomuckého, dům kapituly, kaple Panny Marie Opatrovnice |
| + 220 m | 17:54 - 17:58 | Návrat na hotel |
| | 18:00 - 19:00 | Večeře |

Zdroj: vlastní zpracování.

Obr. 4.2 Trasa pěšího přesunu 2. den zájezdu



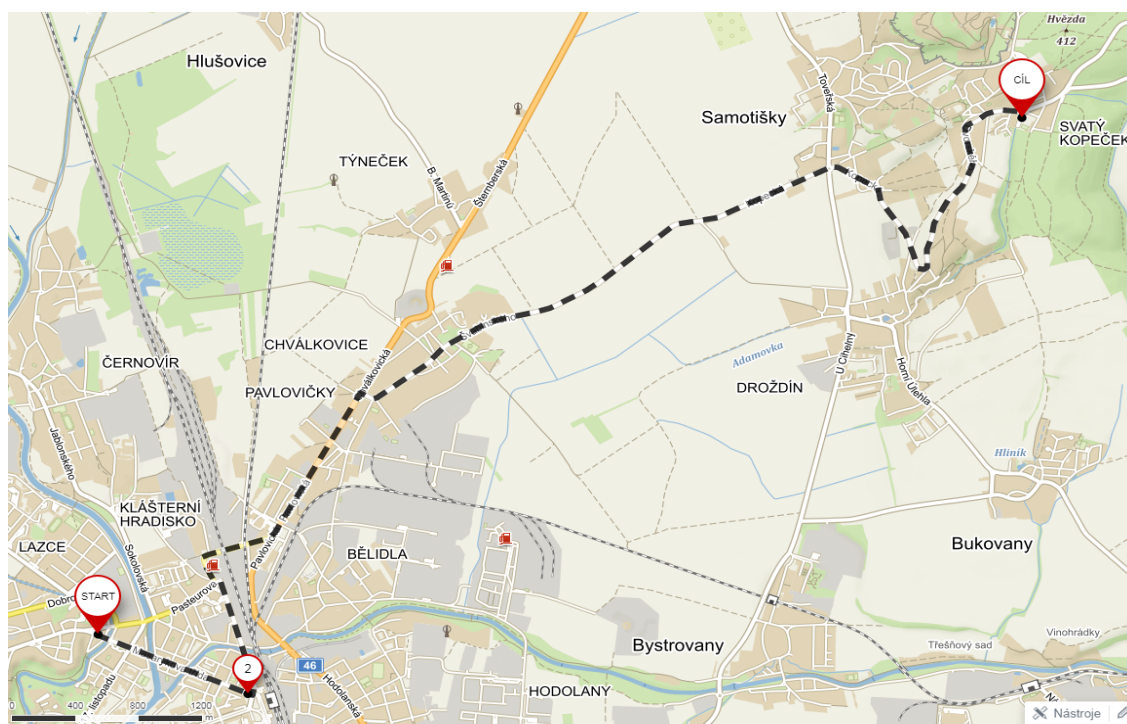
Zdroj: vlastní zpracování podle [40].

Tab. 4.3 2. den zájezdu

| Vzdálenost | Orientační čas | Bod v programu |
|------------|----------------|--|
| | 8:00 - 9:00 | Snídaně |
| 0 m | 9:05 - 9:10 | Shromáždění před Hotelem Palác |
| + 400 m | 9:11 - 9:23 | Pěší přesun z hotelu ulicí 1. máje přes nám. Republiky |
| + 110 m | 9:24 - 10:15 | Kostel Panny Marie Sněžné |
| + 100 m | 10:16 - 10:28 | Kaple Božího Těla |
| + 190 m | 10:31 - 11:29 | Kostel sv. Michala (okolo vily Primavesi) |
| + 150 m | 11:32 - 12:29 | Kaple sv. Jana Sarkandra (okolo sochy sv. Floriána) |
| | 12:30 - 13:30 | Oběd v restauraci Arigone |
| + 230 m | 13:35 - 14:28 | Prohlídka Horního náměstí, Caesarovy a Arionovy kašny |
| + 120 m | 14:32 - 15:19 | Sloup Nejsvětější Trojice (UNESCO) |
| + 80 m | 15:20 - 16:14 | Radnice, orloj, Herkulova kašna |
| + 130 m | 16:16 - 17:26 | Kostel sv. Mořice |
| + 880 m | 17:30 - 17:55 | Návrat na hotel, možno využít MHD |
| | 18:00 - 19:00 | Večeře |

Zdroj: vlastní zpracování.

Obr. 4.3 Trasa přesunu autobusem 3. den zájezdu



Zdroj: vlastní zpracování podle [40].

Tab. 4.4 3. den zájezdu

| Vzdálenost | Orientační čas | Bod v programu |
|------------|----------------|---|
| | 8:00 - 9:00 | Snídaně |
| | 9:00 - 9:45 | Odhlášení a odjezd z Hotelu Palác |
| + 3,7 km | 9:46 - 9:58 | Přesun autobusem z hotelu ulicemi: Masarykova třída, Jeremenkova, Pasteurova, U podjezdu, Chválkovická, Švabinského |
| + 5,1 km | 9:58 - 10:09 | Samotičky, Svätý Kopeček - parkoviště Fojtství |
| + 610 m | 10:10 - 10:30 | Pěší přesun na Návrší Jana Pavla II. |
| + 20 m | 10:31 - 12:25 | Prohlídka baziliky Navštívení Panny Marie a areálu |
| + 605 m | 12:26 - 12:42 | Pěší přesun |
| + 20 m | 12:45 - 14:05 | Oběd v restauraci Fojtství (Svätý Kopeček) |
| | 14:15 | Odjezd autobusu z parkoviště Fojtství |

Zdroj: vlastní zpracování.

Obr. 4.4 Trasa pěšího přesunu 3. den zájezdu



Zdroj: vlastní zpracování podle [40].

Tab. 4.5 3. den zájezdu (trasa odjezdu)

| Vzdálenost | Komunikace | Orientační čas | Průjezd místy na úseku trasy |
|--|------------|------------------------|---|
| Shromáždění účastníků na parkovišti Fojtství, nástup do autobusu a předpokládaný odjezd ze Svatého Kopečku ve 14:15 hod. | | | |
| 0 km | | 14:15 | Odjezd přes ul. Dvorského, ul. Kopecká, Samotišky, Droždín, Bystrovany, ul. Hamerská, ul. Týnecká |
| 10 km | E276/D35 | 14:36 (0 hod. 21 min.) | Nájezd na dálnici D35, směr Prostějov, Brno |
| 18 km | E267/D46 | 14:42 (0 hod. 27 min.) | Nájezd na dálnici D46, směr Prostějov, Brno |
| 56 km | D46/E1 | 15:13 (0 hod. 58 min.) | Vyškov, nájezd na dálnici D1, směr Brno |
| 82 km | D1/E203 | 15:31 (1 hod. 16 min.) | Šlapanice, sjezd z D1 směr Brno-centrum |
| 89 km | I/50, I/42 | 15:40 (1 hod. 25 min.) | Brno, ul. Ostravská, ul. Olomoucká, ul. Hladíkova |
| 90 km | I/42 | 15:45 (1 hod. 30 min.) | Brno, Ústřední autobusové nádraží Zvonařka |
| Přestávka a výstup 15:45 - 16:15 | | | |

| | | | |
|--------|------------|------------------------|---|
| 93 km | I/42, I/52 | 16:21 (2 hod. 06 min.) | Brno, ul. Opuštěná, ul. Heršpická, ul. Vídeňská |
| 94 km | E194/D1 | 16:22 (2 hod. 07 min.) | Brno, nájezd na D1, směr Praha |
| 289 km | E1/D1 | 19:01 (4 hod. 46 min.) | Praha, ul. Brněnská |
| 296 km | | 19:11 (4 hod. 56 min.) | Praha, ul. 5. května, Nuselský most, ul. Legerova, ul. Wilsonova |
| 297 km | | 19:15 | Praha hlavní nádraží |

Zdroj: vlastní zpracování.

4.4 Kalkulace zájezdu

Kalkulace zájezdu zahrnuje náklady za úhradu poskytnutých služeb a přírážky. V tomto případě se bude jednat o nepřímé náklady spojené s dopravou, řidičem, parkovným a průvodcem. Přímé náklady klientů sestávají z ubytování, stravy (polopenze) a vstupného do navštívených objektů. Do ceny zájezdu se dále připočítá marže pro CK, jejíž výše se zpravidla stanoví v rozmezí 15 až 30 % nákladů za zájezd. Tato marže je nejen ziskem cestovní kanceláře, ale zahrnuje i režijní náklady, plánované provize pro zprostředkovatele prodeje (8 až 15 %) nebo možné slevy z ceny zájezdu. Do ceny je též nutné započítat pojištění proti úpadku cestovní kanceláře (5 % z tržby) a samozřejmě DPH (21 %).

4.4.1 Nepřímé náklady

Dopravné: Pro výběr dopravy zájezdu bylo osloveno několik dopravců, kterým byly předloženy požadavky na cestu a dopravu včetně itineráře a programu zájezdu. Podle těchto informací dopravci předložili cenové nabídky za kompletní přepravní služby.

Zvolený dopravce: KAKABUS, s.r.o., Stupkova 18, Olomouc, 779 00.

Cena tohoto dopravce zahrnuje pronájem autobusu, mzdu řidiče, kilometrovné, mýtné, čekací sazbu. Využitím služeb olomouckého dopravce odpadnou náklady na ubytování a stravování řidiče a noční parkování autokaru.

Doprava celkem: **29 000,00 Kč**

Parkovné: Jelikož byla vybrána místní olomoucká přepravní společnost, není třeba uvažovat náklady na dlouhodobé parkování. Jediným výdajem za parkování bude parkovné na Svatém Kopečku na parkovišti u penzionu Fojtství, kde je účtováno parkovné za autobus 50 Kč/hod. Stání zde i s časovou rezervou postačí tříhodinové.

Celkem za parkovné: $3 \times 50,00 = 150,00 \text{ Kč}$

Stravné řidiče: Vyhláška ministerstva práce a sociálních věcí č. 333/2018 Sb., stanoví výši stravného, které zaměstnavatel poskytne zaměstnanci za každý pracovní den tuzemské pracovní cesty v závislosti na její délce. Pokud byla zaměstnanci během pracovní cesty poskytnuta bezplatná strava, pak se stravné snižuje za každé bezplatné jídlo o určitou procentuální hodnotu. Sazby tuzemského stravného včetně jeho krácení popisuje tabulka 4.6. Za ní následuje tabulka 4.7 s konkrétní výší stravného řidiče. Druhý den zájezdu nejsou vyžadovány služby dopravce, a tedy ani řidiče. Protože se jedná o místního dopravce, může mít řidič volno nebo se věnovat jiné zakázce.

Tab. 4.6 Sazby stravného pro tuzemské pracovní cesty

| Trvání pracovní cesty | Minimální sazba stravného | Krácení sazby při poskytnutí jídla |
|-----------------------|---------------------------|------------------------------------|
| 5 až 12 hod. | 82,00 Kč | 70 % |
| 12 až 18 hod. | 124,00 Kč | 35 % |
| nad 18 hod. | 192,00 Kč | 25 % |

Zdroj: vlastní zpracování.

Tab. 4.7 Stravné řidiče

| | Trvání pracovní cesty | Stravné | Poskytnuto jídlo (počet) |
|---------------|-----------------------|-----------|---------------------------------|
| 1. den | 12 hodin | 82,00 Kč | NE |
| 2. den | 0 hodin | 0 Kč | bez dopravy, řidič se neúčastní |
| 3. den | 18 hodin | 124,00 Kč | NE |

Zdroj: vlastní zpracování.

Stravné řidiče celkem: $82,00 + 124,00 = 206,00 \text{ Kč}$

Průvodce: Náklady na průvodce vychází z výše paušální odměny za konkrétní zájezd a jeho program. Tato odměna byla téměř shodná u všech oslovených průvodců. Výše paušální odměny průvodci za jeden den byla stanovena na 4 600 Kč. Tedy celková mzda průvodce za tři dny činí 13 800 Kč.

Celková mzda průvodce: **13 800,00 Kč**

Pro informaci lze určit i hodinovou mzdu pro průvodce:

1. den 6:00 - 18:00 (12 hodin),
2. den 9:00 - 18:00 (9 hodin),
3. den 9:00 - 20:00 (11 hodin).

Hodinová mzda průvodce: $13\,800,00 / 32 \text{ hodin} = \mathbf{431,25 \text{ Kč}}$

Vstupné pro průvodce: Program zájezdu mapuje sakrální památky, do kterých je většinou vstup zdarma. Vstupné bude potřeba hradit pouze do dvou navštívených objektů, a sice Arcidiecézní muzeum 100 Kč a Arcibiskupský palác 80 Kč.

Vstupné pro průvodce celkem: **180,00 Kč**

Ubytování průvodce: Průvodce bude ubytován společně s účastníky zájezdu v Hotelu Palác. Zde pro něj bude zamluven jednolůžkový pokoj na dvě noci. Cena jednolůžkového pokoje se snídaní na jednu noc je 1 390 Kč.

Ubytování průvodce: $2 \times 1\,390,00 = \mathbf{2\,780,00 \text{ Kč}}$

Strava průvodce: Průvodci bude poskytnuta strava tak jako ostatním účastníkům. V Hotelu Palác mu bude přikoupena večeře, dále se bude stravovat dle místa konání programu s ostatními účastníky zájezdu. Příplatek za polopenzi, tedy přikoupení večeře, je v Hotelu Palác stanoveno na 210 Kč.

Strava průvodce: $2 \times 210,00 = \mathbf{420,00 \text{ Kč}}$

Stravné průvodce: Náhrada stravného průvodce se určuje rovněž jako u řidiče dle vyhlášky Ministerstva práce a sociálních věcí č. 333/2018 Sb., z čehož i pro průvodce byly vypočteny konkrétní hodnoty náhrady stravného uvedené v tabulce 4.8.

Tab. 4.8 Stravné průvodce

| | Trvání pracovní cesty | Stravné | Poskytnuto jídlo (počet) |
|---------------|-----------------------|--|--------------------------|
| 1. den | 18 hodin | $124 - (35\%) = 80,60 \text{ Kč}$ | ANO (1) |
| 2. den | 24 hodin | $192 - (2 \times 25\%) = 96,00 \text{ Kč}$ | ANO (2) |
| 3. den | 20 hodin | $192 - (25\%) = 144,00 \text{ Kč}$ | ANO (1) |

Zdroj: vlastní zpracování.

Stravné průvodce celkem: **320,60 Kč**

4.4.2 Přímé náklady

Ubytování: Pro ubytování účastníků zájezdu byla zvažována především ubytovací zařízení v dosahu programu zájezdu, aby se co nejvíce eliminovaly přesuny autobusem. Dalšími důležitými hledisky pro výběr jsou nabízené služby a jejich ceny.

Zvolené ubytovací zařízení: Hotel Palác, 1. máje 869/27, 779 00 Olomouc.

Pro účely tohoto zájezdu bude zmluveno celkem 24 dvoulůžkových pokojů s rovnoměrným poměrem manželských i oddělených postelí. Cena za dvoulůžkový pokoj včetně snídaně je 1 590 Kč za jednu noc, tedy celková cena ubytování pro jednu osobu ve dvoulůžkovém pokoji na dvě noci bude 1 590 Kč.

Ubytování pro jednu osobu: **1 590,00 Kč**

Strava: Pro zajištění stravování účastníků jim bude přikoupena večeře v Hotelu Palác, přičemž snídaně je již v ceně ubytování. Příplatek za jednu večeři činí 210 Kč. Pro polední stravování je vždy účastníkům zajištěna restaurace poblíž konání programu, kde si stravu účastníci hradí sami, aby nebyli omezováni výběrem, množstvím a chutí.

Stravování (večeře) pro jednu osobu: $2 \times 210,00 = \mathbf{420,00 \text{ Kč}}$

Vstupné: Jak již bylo popsáno u vstupného průvodce, zaměření zájezdu na sakrální památky, do kterých bývá vstup zdarma, zásadně snižuje výdaje za vstupné. To bude placeno pouze do Arcidiecézního muzea 100 Kč a Arcibiskupského paláce 80 Kč.

Vstupné pro jednoho účastníka: $100,00 + 80,00 = \mathbf{180,00 \text{ Kč}}$

4.4.3 Výpočet celkových nákladů

Nepřímé náklady (doprava, parkovné, stravné, průvodce):

Doprava: 29 000,00 Kč

Parkovné: 150,00 Kč

Stravné řidiče: 206,00 Kč

Průvodce: 17 500,60 Kč

Nepřímé náklady celkem: $29\,000,00 + 150,00 + 206,00 + 17\,500,60 = 46\,856,60$ Kč

Nepřímé náklady na jednu osobu: $46\,836,00 / 38 = 1\,233,07$ Kč (včetně rizika neobsazení až 20 %, tedy počítáno pro 38 osob).

Přímé náklady (na jednu osobu):

Ubytování: 1 590,00 Kč

Stravování: 420,00 Kč

Vstupné: 180,00 Kč

Přímé náklady na osobu celkem: $1590,00 + 420,00 + 180,00 = 2\,190,00$ Kč

Součet nepřímých a přímých nákladů na jednu osobu:

Náklady na osobu celkem: $1\,233,10 + 2\,190,00 = 3\,423,07$ Kč

Přirážky cestovní kanceláře:

Marže CK: 25 % z 3 422,53 = **855,77 Kč/osoba**

Pojištění CK proti úpadku: 5 % z 855,63 = **42,79 Kč/osoba**

DPH: 21 % z 855,63 = **148,56 Kč/osoba**

Konečná cena zájezdu na 1 osobu: $3\,423,07 + 855,77 + 148,56 + 42,79 = 4\,470,19$ Kč

Po zaokrouhlení činí prodejní cena zájezdu: **4 500,00 Kč**

Klienti mají možnost v případě zájmu přikoupení cestovního pojištění u ČSOB Pojišťovny, jehož cena je 10 Kč pro jednu osobu na den.

Cestovní pojištění na osobu celkem: $10,00 \times 3 = 30,00$ Kč

4.5 Shrnutí kalkulace zájezdu

Prodejní cena zájezdu na jednu osobu byla kalkulací vypočtena na 4 500 Kč. V případě plné obsazenosti zájezdu činí tržba cestovní kanceláře 41 070 Kč. K ceně zájezdu lze říci, že výsledná cena jednoduše odpovídá poskytovaným službám. Pro zajištění služeb zahrnutých v zájezdu bylo osloveno několik poskytovatelů, ať už se jedná o dopravu, ubytování nebo průvodcovské služby. Optimální poskytovatel služeb pak byl vždy vybrán na základě úrovně poskytnutých služeb ale také ceny. Výsledná kalkulace zájezdu je ještě jednou přehledně zpracovaná do tabulky v příloze C. Pro zajímavost a pro srovnání je v tabulce v příloze D ještě jedna alternativní kalkulace tohoto zájezdu, pokud by se využilo služeb pražského dopravce. Z uvedeného je patrné, že by to nebylo ku prospěchu ceny zájezdu.

Závěr

Ve své bakalářské práci jsem se zabýval vytvořením návrhu kulturně poznávacího zájezdu do Olomouce s důrazem na sakrální památky. Tento návrh zájezdu by mohl posloužit jako inspirace cestovním kancelářím, které by jej mohly případně zařadit do své nabídky, a poté realizovat. Jestliže se měl návrh zájezdu opírat o reálné základy, bylo nezbytné napřed prostudovat teoretické podklady jednotlivých oblastí cestovního ruchu. Zejména se seznámit s realizačními předpoklady kulturně poznávacího zájezdu, s průvodcovskou činností a v neposlední řadě zmapovat Olomouc z pohledu sakrálních turistických atraktivit. Poté díky nabytým teoretickým znalostem z odborné literatury, internetových zdrojů a vlastním zkušenostem mohl být vytvořen konkrétní projekt zájezdu, detailní itinerář a kalkulace ceny zájezdu.

Teoretický úvod do problematiky cestovního ruchu a východiska pro tvorbu kulturně poznávacího zájezdu byly popsány v první kapitole této práce. Byly zde vymezeny pojmy a předpoklady, ze kterých mohla vyjít praktická část práce. K popsání teorie jsem zakomponoval pohledy různých autorů.

Pro návrh zájezdu bylo také důležité zhodnotit destinaci cestovního ruchu, tedy v tomto případě město Olomouc. Hodnocení města z pohledu cestovního ruchu popisuje druhá kapitola této práce. Bylo provedeno jak komplexně, tak z pohledu konkrétního zaměření zájezdu na sakrální návštěvní místa. Z rozboru vyplynulo, že Olomouc je město s vysokou mírou kulturně historických předpokladů, rovněž i vysokou úrovní infrastruktury pro zajištění cestovního ruchu. Závěrem kapitoly byla vypracována analýza preferovaných památek a jejich hodnocení za účelem porovnání turistické atraktivity. Podle zjištěných výsledků analýzy byla vybrána návštěvní místa a poté zařazena do programu navrhovaného zájezdu.

Ve třetí kapitole této práce jsou stanovena návštěvní místa navrženého zájezdu. Jejich výběr je zde odůvodněn a opírá se o analýzu atraktivity návštěvních míst z předešlé kapitoly. Krátký popis hlavních návštěvních míst zdůvodňuje jejich výjimečnost, ať už architektonickou, nebo historickou. Protože právě sakrální stavby často stojí na svém místě z jisté příčiny, mají svůj specifický příběh a osud, který má často religiózní význam vyšší než stavba samotná. Při bádání po těchto informacích jsem musel použít větší počet zdrojů, nejčastěji elektronických, jejich údaje následně

porovnat a zpracovat. Informace uvedené v této kapitole mohou rovněž posloužit průvodci jako informační minimum k výkladu pro vedení prohlídek.

Poslední kapitola se zaměřuje na návrh konkrétního poznávacího zájezdu. Protože návrh zájezdu vychází ze skutečných podkladů, může být eventuálně realizován. Úvod kapitoly patří technickému popisu zájezdu. Zájezd jsem volil jako třídní s konkrétním termínem ve druhé polovině srpna. Okruh klientů sice není blíže specifikován, ale nedoporučuje se však pro osoby se sníženou mobilitou anebo pro malé děti. U dětí by byla zřejmě omezující jejich nižší fyzická zdatnost a nepředpokládá se u nich zájem o zaměření zájezdu. Jako cenově dostupný a vhodný dopravní prostředek jsem zvolil autokar, kdy jsem se rozhodl využít zajímavé nabídky olomouckého dopravce. Obdobně jsem postupoval při výběru ubytovacího zařízení. Na základě ceny i komplexnosti nabídky služeb jsem vybral hotel v centru města, kde budou účastníkům zajištěny dvouúžlkové pokoje a strava formou polopenze. Snídaně a večeře se budou podávat v hotelové restauraci, pro obědy se rezervují restaurační zařízení v místě konání programu. Zájezd je koncipován pro 48 klientů, což určuje maximální možná kapacita autokaru. Zájezdem provází průvodce, který podává výklad k navštíveným místům a plní i další povinnosti související s jeho profesí. Pro přehlednost programu a organizaci zájezdu jsem vypracoval itinerář obsahující orientační časový plán programu a údaje o vzdálenosti. K zájezdu jsem rovněž zpracoval i jeho kalkulaci. Ta vychází ze zjištěných cen nákladů na dopravu, parkovné, nákladů na průvodce, ubytování a vstupné klientů. Do konečné ceny zájezdu jsem zahrnul 20 % marže pro cestovní kancelář, 5 % pojištění proti úpadku cestovní kanceláře a 21 % DPH.

Přínos této práce shledávám v přiblížení Olomouce jako destinace sakrálního cestovního ruchu a ve vytvoření konkrétního skupinového poznávacího zájezdu, který je, dle mého názoru, navržen k efektivnímu poznání významných sakrálních míst města a jeho okolí.

Soupis bibliografických citací

- [1] HESKOVÁ, Marie a kol. *Cestovní ruch pro vyšší odborné a vysoké školy*. Praha: Fortuna, 2006. ISBN: 80-7168-948-3.
- [2] KOTLÍKOVÁ, Halina. *Nové trendy v nabídce cestovního ruchu*. 1. vyd. České Budějovice: PROTISK, s. r. o., 2013. ISBN: 978-80-247-4603-6.
- [3] GROS, Ivan. *Velká kniha logistiky*. Praha: VŠCHT, 2016. ISBN: 978-80-7080-952-5.
- [4] SCHEJBAL, Ctirad. *Logistika cestovního ruchu*. Přerov: Vysoká škola logistiky, 2009. ISBN: 978-80-87179-09-3.
- [5] FARKOVÁ, Blanka a Eva KUNEŠOVÁ. *Technika zahraničních zájezdů*. Praha: Idea Servis, 2004. ISBN: 80-85970-44-9.
- [6] ZELENKA, Josef a Martina PÁSKOVÁ. *Výkladový slovník cestovního ruchu*. Kompletně přeprac. a dopl. Praha: Linde, 2012. ISBN: 978-80-7201-880-2.
- [7] VYSTOUPIL, Jiří. *Atlas cestovního ruchu České republiky*. Praha: Ministerstvo pro místní rozvoj ČR, 2006. Ministerstvo pro místní rozvoj ČR, 2006. ISBN: 80-239-7256-1.
- [8] ORIEŠKA, Ján. *Metodika činnosti průvodce*. Praha: Idea Servis, 1994. ISBN: 80-85970-03-1.
- [9] ORIEŠKA, Ján. *Služby v cestovním ruchu*. 1. vyd. Praha: Idea servis, 2010. ISBN: 978-80-85970-68-5.
- [10] RYGLOVÁ, Kateřina, Michal BURIAN a Ida VAJČNEROVÁ. *Cestovní ruch - podnikatelské principy a příležitosti v praxi*. 1. vyd. Praha: Grada Publishing, 2011. ISBN: 978-80-247-4039-3.
- [11] GEOGRAFIE. *Vítejte v Olomouci* [online]. Olomouc: Magistrát města Olomouce, ©2018 [cit. 2018-12-20]. Dostupné z: <http://tourism.olomouc.eu/basic-information/facts-and-attractions/geography/cs>

- [12] TRADICE, KULTURA, SPORT A CESTOVNÍ RUCH. *Aktuality* [online]. Olomouc: Magistrát města Olomouce, ©2012 [cit. 2018-12-28]. Dostupné z: <http://www.olomouc.eu/podnikatel/profil-mesta-a-informace-pro-investory/profil-mesta/tradice-kultura-sport-a-cestovni-ruch>
- [13] STATISTIKY NÁVŠTĚVNOSTI MĚSTA. *Aktuality* [online]. Olomouc: Magistrát města Olomouce, ©2012 [cit. 2019-01-30]. Dostupné z: https://www.olomouc.eu/magistrat/odborny-magistratu/odbor-vnejsich-vztahu-a-informaci/odbor/article_id=13377
- [14] HISTORIE MĚSTA OLOMOUC. *Olomouc, visitolomouc.cz* [online]. České Budějovice: VISIT BOHEMIA, ©2018 [cit. 2018-12-29]. Dostupné z: <https://www.visitolomouc.cz/cz/historie-mesta-olomouc/19/>
- [15] MĚSTSKÁ PAMÁTKOVÁ REZERVACE OLOMOUC. *Aktuality* [online]. Olomouc: Magistrát města Olomouce, ©2012 [cit. 2018-12-20]. Dostupné z: <http://www.olomouc.eu/o-meste/uzemni-planovani/mpr-olomouc>
- [16] OLOMOUCKÉ HRADBY - PEVNOST OLOMOUC. *Hrady.cz* [online]. Praha: Hrady.cz, ©2018 [cit. 2018-12-19]. Dostupné z: <https://www.hrady.cz/%20index.php?%20OID=2830&PARAM=2&start=24>
- [17] STRATEGICKÝ PLÁN ROZVOJE MĚSTA. *Aktuality* [online]. Olomouc: Magistrát města Olomouce, ©2017 [cit. 2019-02-22]. Dostupné z: <http://www.olomouc.eu/podnikatel/uzemni-plan-mesta-a-strategie-rozvoje/strategicky-plan-rozvoje-mesta>
- [18] STRATEGICKÝ PLÁN ROZVOJE MĚSTA OLOMOUCE. *Aktuality* [online]. Olomouc: Magistrát města Olomouce, ©2017 [cit. 2019-02-22]. Dostupné z: http://www.olomouc.eu/administrace/repository/gallery/articles/88_/8828/navrhova-cast-sp-olomouc.cs.pdf
- [19] 10 NEJLEPŠÍCH PAMÁTEK - OLOMOUC - TRIPADVISOR. *TripAdvisor: Přečtěte si recenze, porovnejte ceny a rezervujte* [online]. TripAdvisor, ©2019 [cit. 2019-03-17]. Dostupné z: https://www.tripadvisor.cz/Attractions-g274718-Activities-c47-Olomouc_Olomouc_Region_Moravia.html

- [20] HISTORIE. *Arcibiskupský palác Olomouc* [online]. Olomouc: Arcibiskupský palác, ©2014 [cit. 2019-03-26]. Dostupné z: <http://www.arcibiskupskypalac.cz/cs/hlavni-strana/historie.html>
- [21] ARCIBISKUPSKÝ PALÁC: Navštivte Střední Moravu. *Poznejte Střední Moravu - srdce a brány dokořán: Navštivte Střední Moravu* [online]. Olomouc: Olomoucký kraj, ©2019 [cit. 2019-03-26]. Dostupné z: <https://www.strednimorava-tourism.cz/cil/arcibiskupsky-palac-olomouc>
- [22] ARCIBISKUPSKÝ PALÁC. *Vítejte v Olomouci* [online]. Olomouc: Magistrát města Olomouce, ©2019 [cit. 2019-03-26]. Dostupné z: <https://tourism.olomouc.eu/sights/buildings-and-palaces/archbishops-palace/cs>
- [23] KATEDRÁLA SV. VÁCLAVA: Navštivte Střední Moravu. *Poznejte Střední Moravu - srdce a brány dokořán: Navštivte Střední Moravu* [online]. Olomouc: Olomoucký kraj, ©2019 [cit. 2019-03-26]. Dostupné z: <https://www.strednimorava-tourism.cz/cil/katedrala-sv-vaclava>
- [24] DÓM SV. VÁCLAVA. *Olomouc metropole Hané: Informace z Olomouce* [online]. Olomouc: Portál Olomouc, ©2013 [cit. 2019-03-26]. Dostupné z: <http://spqo.cz/content/dom-sv-vaclava>
- [25] ARCIDIECÉZNÍ MUZEUM OLOMOUC. *Muzeum umění Olomouc* [online]. Olomouc: Muzeum Umění Olomouc, ©2016 [cit. 2019-03-26]. Dostupné z: <http://www.muo.cz/arcidiecezni-muzeum-olomouc/>
- [26] KOSTEL SV. ANNY. *Olomouc metropole Hané: Informace z Olomouce* [online]. Olomouc: Portál Olomouc, ©2013 [cit. 2019-03-27]. Dostupné z: <http://spqo.cz/content/kostel-sv-anny>
- [27] KAPLE SV. ANNY. *Vítejte v Olomouci* [online]. Olomouc: Magistrát města Olomouce, ©2019 [cit. 2019-03-27]. Dostupné z: <https://tourism.olomouc.eu/sights/cathedrals-churches-and-chapels/chapel-of-st-anne/cs>
- [28] KOSTEL PANNY MARIE SNĚŽNÉ. *Vítejte v Olomouci* [online]. Olomouc: Magistrát města Olomouce, ©2019 [cit. 2019-03-27]. Dostupné z: <https://tourism.olomouc.eu/sights/cathedrals-churches-and-chapels/church-of-the-virgin-mary-of-the-snow/cs>

- [29] DĚJINY VÝSTAVBY A VÝZDOBY KOSTELA. *VKH Olomouc* [online]. Olomouc: Vysokoškolské katolické hnutí Olomouc, ©2015 [cit. 2019-03-27]. Dostupné z: <http://www.vkholomouc.cz/kostel/historie/765-dejiny-vystavby-a-vyzdoby-kostela.html>
- [30] KOSTEL SV. MICHALA. *Římskokatolická farnost sv. Michala v Olomouci* [online]. Olomouc: Římskokatolická farnost sv. Michala Olomouc, ©2015 [cit. 2019-03-27]. Dostupné z: <http://www.svatymichal.cz/cs/kostel/kostel-sv-michala.html>
- [31] KAPLE SV. JANA SARKANDRA. *Římskokatolická farnost sv. Michala v Olomouci* [online]. Olomouc: Římskokatolická farnost sv. Michala Olomouc, ©2015 [cit. 2019-03-27]. Dostupné z: <http://www.svatymichal.cz/cs/kostel/fili%C3%A1ln%C3%AD-kostely/kaple-sv-sarkandera.html>
- [32] KAPLE SV. JANA SARKANDRA. *Vítejte v Olomouci* [online]. Olomouc: Magistrát města Olomouce, ©2019 [cit. 2019-03-27]. Dostupné z: <https://tourism.olomouc.eu/sights/cathedrals-churches-and-chapels/detail=222/cs>
- [33] KOSTEL SV. MOŘICE. *Olomouc metropole Hané: Informace z Olomouce* [online]. Olomouc: Portál Olomouc, ©2013 [cit. 2019-03-29]. Dostupné z: <http://spqo.cz/content/kostel-sv-morice>
- [34] ŘÍMSKOKATOLICKÁ FARNOST SV. MOŘICE OLOMOUC. *Římskokatolická farnost sv. Mořice Olomouc* [online]. Olomouc: Římskokatolická farnost sv. Mořice Olomouc, ©2007 [cit. 2019-03-29]. Dostupné z: <https://www.moric-olomouc.cz/historie.htm>
- [35] ČESTNÝ SLOUP NEJSVĚTĚJŠÍ TROJICE V OLOMOUCI. *Aktuality* [online]. Olomouc: Magistrát města Olomouce, ©2012 [cit. 2019-03-29]. Dostupné z: <http://www.olomouc.eu/o-meste/uzemni-planovani/mpr-olomouc/trojice>
- [36] OLOMOUCKÁ RADNICE A ORLOJ: Navštivte Střední Moravu. *Poznejte Střední Moravu - srdce a brány dokořán: Navštivte Střední Moravu* [online]. Olomouc: Olomoucký kraj, ©2019 [cit. 2019-03-29]. Dostupné z: <https://www.strednimorava-tourism.cz/cil/olomoucka-radnice-a-orloj>

- [37] RADNICE. *Olomouc metropole Hané: Informace z Olomouce* [online]. Olomouc: Portál Olomouc, ©2013 [cit. 2019-03-29]. Dostupné z: <http://spqo.cz/content/radnice>
- [38] BAZILIKA MINOR NAVŠTÍVENÍ PANNY MARIE. *Vítejte v Olomouci* [online]. Olomouc: Magistrát města Olomouce, ©2019 [cit. 2019-03-29]. Dostupné z: <https://tourism.olomouc.eu/sights/cathedrals-churches-and-chapels/minor-basilica/cs>
- [39] BAZILIKA MINOR NAVŠTÍVENÍ PANNY MARIE: Navštivte Střední Moravu. *Poznejte Střední Moravu - srdce a brány dokořán: Navštivte Střední Moravu* [online]. Olomouc: Olomoucký kraj, ©2019 [cit. 2019-03-29]. Dostupné z: <https://www.strednimorava-tourism.cz/cil/bazilika-minor-navstiveni-panny-marie>
- [40] MAPY.CZ. *Mapy.cz* [online]. Praha: Mapy.cz, ©2019 [cit. 2019-03-29]. Dostupné z: <https://mapy.cz/zakladni?x=15.6252330&y=49.8022514&z=8>
- [41] PAMÁTKOVÝ KATALOG. *Národní památkový ústav* [online]. Praha: Národní památkový ústav, ©2015 [cit. 2019-03-29]. Dostupné z: <https://www.pamatkovykatalog.cz>

Seznam zkratk a značek

| zkratka | plný název/význam |
|----------|--|
| CA | cestovní agentura |
| CK | cestovní kancelář |
| CR | cestovní ruch |
| ČR | Česká republika |
| ČSN | česká technická norma |
| DPH | daň z přidané hodnoty |
| EN | evropská norma |
| FEG | European Federation of Tourist Guides Associations / Evropské federace asociací turistických průvodců |
| hod. | hodina |
| CHKO | chráněná krajinná oblast |
| IAAF | International Association of Athletics Federations / Mezinárodní asociace atletických federací |
| Kč | koruna česká |
| km | kilometr |
| KP | kulturní památka |
| m n. m. | metrů nad mořem |
| MHD | městská hromadná doprava |
| min. | minuta |
| MPR | městská památková rezervace |
| NKP | národní kulturní památka |
| s. r. o. | společnost s ručením omezeným |
| sv. | svatý |

| | |
|--------|---|
| SWOT | Strengths, Weaknesses, Opportunities, Threats / silné stránky, slabé stránky, příležitosti, hrozby |
| UNESCO | United Nations Educational, Scientific and Cultural Organization / Organizace spojených národů pro vzdělání, vědu a kulturu |
| UNWTO | United Nations World Tourism Organization / Světová organizace cestovního ruchu |
| WFTGA | World Federation of Tourist Guide Associations / Světové federace asociací turistických průvodců |

Seznam ilustrací a tabulek

Seznam grafů

| | | |
|----------|--|----|
| Graf 2.1 | Hodnocení památek návštěvníky podle TripAdvisoru | 32 |
| Graf 2.2 | Preferované turistické cíle v Olomouci | 33 |

Seznam obrázků

| | | |
|-----------|--|----|
| Obr. 1.1 | Mapa významných církevních památek v ČR..... | 17 |
| Obr. 2.1 | Městská památková rezervace Olomouc | 26 |
| Obr. 2.2 | Plán městské pevnosti Olomouc z roku 1757..... | 27 |
| Obr. 3.1 | Arcibiskupský palác | 35 |
| Obr. 3.2 | Katedrála sv. Václava..... | 37 |
| Obr. 3.3 | Arcidiecézní muzeum Olomouc | 38 |
| Obr. 3.4 | Kaple sv. Anny | 39 |
| Obr. 3.5 | Kostel Panny Marie Sněžné..... | 41 |
| Obr. 3.6 | Kostel sv. Michala | 43 |
| Obr. 3.7 | Kaple sv. Jana Sarkandra..... | 44 |
| Obr. 3.8 | Kostel sv. Mořice..... | 46 |
| Obr. 3.9 | Sloup Nejsvětější Trojice | 47 |
| Obr. 3.10 | Olomoucká radnice s orlojem..... | 49 |
| Obr. 3.11 | Bazilika minor Navštívení Panny Marie | 50 |
| Obr. 4.1 | Trasa pěšího přesunu 1. den zájezdu | 56 |
| Obr. 4.2 | Trasa pěšího přesunu 2. den zájezdu | 57 |
| Obr. 4.3 | Trasa přesunu autobusem 3. den zájezdu | 58 |
| Obr. 4.4 | Trasa pěšího přesunu 3. den zájezdu | 59 |

Seznam tabulek

| | | |
|----------|--|----|
| Tab. 2.1 | Obecná charakteristika města Olomouce | 23 |
| Tab. 2.2 | SWOT analýza potenciálu Olomouce jako duchovní metropole | 30 |
| Tab. 2.3 | Pořadí prvních dvanácti olomouckých památek podle TripAdvisoru | 31 |
| Tab. 4.1 | 1. den zájezdu (příjezdová trasa) | 55 |
| Tab. 4.2 | 1. den zájezdu | 56 |
| Tab. 4.3 | 2. den zájezdu | 57 |
| Tab. 4.4 | 3. den zájezdu | 58 |
| Tab. 4.5 | 3. den zájezdu (trasa odjezdu) | 59 |
| Tab. 4.6 | Sazby stravného pro tuzemské pracovní cesty | 61 |
| Tab. 4.7 | Stravné řidiče | 61 |
| Tab. 4.8 | Stravné průvodce | 63 |

Seznam příloh

- Příloha A Sakrální a církevní stavby města Olomouce (národní kulturní památky)
- Příloha B Sakrální a církevní stavby města Olomouce (kulturní památky)
- Příloha C Kalkulace navrženého zájezdu
- Příloha D Alternativní kalkulace zájezdu při využití pražského dopravce

Sakrální a církevní stavby města Olomouce (národní kulturní památky)

| Název | Část obce | Anotace |
|--|-------------------|--|
| kapitulní děkanství | Olomouc | Barokní palácová architektura s budovami hospodářského zázemí vybudovaná mezi lety 1720-1730, vzniklá přestavbou starších objektů s nejstarším jádrem z konce 13. století. |
| kaple Panny Marie Ochránitelky s ohradní zdí | Olomouc | Drobná stavba pravoúhlého půdorysu s výklenkem a trojúhelníkovým štítem, uvnitř je kompozice sošek. |
| kaple sv. Anny | Olomouc | Původně rektorátní kostel olomoucké kapituly sloužící do roku 1916 jako volební místo olomouckých biskupů a arcibiskupů. Jednolodní stavba přiléhá k západní stěně Zdikova paláce. |
| kostel sv. Mořice | Olomouc | Městský farní kostel postavený v duchu pozdní gotiky v průběhu 15. až 16. století v místě starší sakrální stavby. Regotizován na konci 19. století pod vedením stavitele Franze Kottase. Vyhlášen Národní kulturní památkou roku 2002. |
| kostel sv. Václava | Olomouc | Původně románská bazilika založená kolem roku 1107 přemyslovským knížetem Svatoplukem Olomouckým, vysvěcená roku 1131 Jindřichem Zdíkem, po požáru v roce 1266 přestavěna v nákladném gotickém stylu. V letech 1883-1892 novogoticky přestavěna. |
| metropolitní fara - dům bonifantů | Olomouc | Barokní dům postavený kolem roku 1750, zvýšený o patro a upravován roku 1859, odkud pochází i klasicistní fasáda objektu. |
| bývalý premonstrátský klášter Hradisko | Klášteří Hradisko | Komplex barokní architektury a zahrad vybudovaný v průběhu 17. a 18. století podle koncepce Giovanni Pietra Tencally a Domenica Martinelliho v místě staršího kláštera založeného v r. 1078. |
| ambit s kaplí Jména Panny Marie | Svatý Kopeček | Na východní straně poutního areálu je travnaté nádvoří uzavřené ze severu a jihu dvěma částmi ambitu, tvořeného ochozem uzavřeným zvenčí plnou zdí. V nejvýchodnější části je kaple Jména Panny Marie. |
| jižní část ambitu | Svatý Kopeček | Jižní část ambitu se vstupem pro poutníky a kaplí sv. Máří Magdalény uzavírá nádvoří mezi jižní rezidencí a kaplí Jména Panny Marie jako součást jednotně pojatého barokního poutního areálu. |
| kaple Jména Panny Marie | Svatý Kopeček | Kaple na nejvýchodnější straně areálu, mezi severní a jižní částí ambitu, tvoří přirozenou dominantu nádvoří. Součást mimořádně hodnotného barokního poutního areálu. |
| kostel Navštívení Panny Marie | Svatý Kopeček | Poutní kostel vznikl v letech 1669 až 1679, mj. jako schránka pro zázračně nalezený reliéf Panny Marie Svatohorské či Svatokopecké, který mohly uctívat zástupy poutníků z celé Moravy a Slezska. Ústřední objekt mimořádně hodnotného barokního areálu. |

| | | |
|---|---------------|--|
| poutní areál s kostelem Navštívení Panny Marie | Svatý Kopeček | Mimořádně hodnotný barokní areál, významná dominanta v krajině s vazbou na poutní alej a bývalý premonstrátský klášter Hradisko. |
| severní část ambitu | Svatý Kopeček | Severní část ambitu s kaplí sv. Petra uzavírá nádvoří na východní straně areálu, mezi Svatými schody a kaplí Jména Panny Marie jako součást jednotně pojatého barokního poutního areálu. |
| severní křídlo se Svatými schody | Svatý Kopeček | Původně spojovací křídlo mezi presbytářem baziliky Navštívení Panny Marie a dnes již neexistujícím klášterem. Po demolici kláštera byla budova opatřena jednoramenným schodištěm s 28 symbolickými schody. |

Zdroj: vlastní zpracování podle [41].

Sakrální a církevní stavby města Olomouce (kulturní památky)

| Název | Část obce | Anotace |
|---|---------------|---|
| evangelický kostel | Olomouc | Sakrální stavba ve stylu severoněmecké cihlové gotiky ve výrazně dominantní poloze na hlavní městské třídě. |
| fara | Slavonín | Barokní areál fary s hospodářskými budovami a vstupní bránou s portálem. |
| Husův sbor | Nová Ulice | Urbanisticky významná stavba dominuje severní části olomoucké okružní třídy. |
| kaple Božského Srdce Páně | Topolany | Novorománská sakrální architektura postavená 1913. |
| kaple Nejsvětější Trojice | Nedvězí | Půvabná lidová stavba s umělecky hodnotným oltářem. |
| kaple Panny Marie se sochou Boha Otce | Nové Sady | Kvalitní barokní stavba používající prvků nejlepších kostelních architektur vrcholného baroka. |
| kaple sv. Anny | Droždín | Drobná pozdně barokní stavba uplatňující se v krajině jako součást areálu poutního kostela na Sv. Kopečku. |
| kaple sv. Barbory | Svatý Kopeček | Hodnotná drobná barokní stavba snad vytvořená týmiž staviteli jako poutní chrám. |
| kaple sv. Isidora | Řepčín | Drobná barokní sakrální architektura z konce 18. století. |
| kaplička | Chválkovice | Drobná barokní stavba, součást souboru drobných staveb poutní aleje vedoucí z kláštera Hradisko na Sv. Kopeček. |
| kostel Českobratrské církve evangelické | Olomouc | Sakrální architektura specifického arch. stylu evangelické církve počátku 20. století, navržená roku 1913 německým architektem Otto Kuhlmannem. |
| kostel sv. Barbory | Chválkovice | Umělekohistoricky hodnotná stavba s gotickým jádrem a v regionu ojedinělou renesanční věží, přestavěná v baroku, dokládající stavební vývoj farního kostela v příměstské obci. |
| kostel sv. Cyrila a Metoděje | Hejčín | Sakrální architektura ve stylu neoklasicizující meziválečné moderny postavená v letech 1929-1932 podle projektu Josefa Šálka. |
| kostel sv. Gorazda | Olomouc | Sakrální architektura ruské proveniencí postavená roku 1937 podle projektu O. V. Kolomanského. |
| kostel sv. Michala | Olomouc | Vrcholně barokní kostel, navržený G. P. Tencallou a vybudován na gotických základech v letech 1676-1706. |
| kostel sv. Ondřeje | Slavonín | Areál farního kostela vybudovaného v gotickém slohu ve 13. století s přistavěnou kaplí ze 14. století, později barokně upravován a znovu v duchu historismu roku 1802. Areál je vymezen ohradní zdí se souborem výklenkových kaplí křížové cesty. |
| Boží muka | Slavonín | Drobná sakrální architektura z 2. poloviny 18. století ve stylu vrcholného baroka. |
| zvonice s mariánským sloupem | Bělidla | Drobná sakrální architektura z 2. poloviny 19. století doprovázená barokní kamenosochařskou prací sakrálního charakteru z 2. poloviny 18. století. |
| Arcibiskupský palác se zahradou | Olomouc | Barokní palácová architektura postavená v letech 1664-1674 podle návrhu Giovanniho Pietra Tencally na místě starší rezidence. Současná podoba s historizujícími úpravami dle projektu Vladimíra Fischera z roku 1906. |

| | | |
|--|---------|--|
| kostel sv. Michala a bývalý dominikánský klášter | Olomouc | Původně gotický areál barokně přestavěn a dostavěn v historizujícím slohu. |
| bývalý jezuitský konvikt | Olomouc | Součást jedinečně zachovaného barokního areálu jezuitské školy v Olomouci. |
| klášter klarisek s kostelem sv. Kláry | Olomouc | Komplex pozdně barokní architektury postavené v jednotném stylu v 3. čtvrtině 18. století se změnami vnitřního uspořádání na konci 18. století. |
| bývalý kostel Svatých schodů | Olomouc | Barokní sakrální architektura z roku 1702, upravená v 18. století na školu. Současná podoba z roku 1923. Bývalá součást areálu kláštera Neposkvrněného Početí P. Marie. |
| bývalý proboštský dům | Olomouc | Významná církevní rezidence s renesančními, barokními a klasicistními konstrukcemi. |
| dominikánský klášter | Olomouc | Vrcholně gotický areál klášterních budov, přestavěn v pozdní renesanci a znovu barokně v 18. století. |
| evangelický kostel a oplocení | Olomouc | Sakrální stavba ve stylu severoněmecké cihlové gotiky z roku 1902. |
| fara | Olomouc | Raně barokní městský řadový dům na základech dvou středověkých domů a s úpravou průčelí z 19. století. |
| fara u sv. Mořice | Olomouc | Barokní architektura postavená roku 1680 snad s částečně použitým starším zdivem předchozího objektu, rozšířená ke konci 18. století. |
| kaple sv. Jana Sarkandra | Olomouc | Mimořádně kvalitní neobarokní architektura se secesními detaily ve výzdobě. |
| socha sv. Jana Nepomuckého s oplocením | Olomouc | Barokní pískovcová plastika z roku 1724, která je lemována kovovým zábradlím. |
| klášter voršilek s kostelem sv. Kateřiny | Olomouc | Původně klášter dominikánek, později voršilek. Renesanční areál na gotických základech, v baroku přestavěn a rozšířen. |
| kostel Neposkvrněného Početí Panny Marie | Olomouc | Významná pozdně gotická architektura. |
| kostel Panny Marie Sněžné | Olomouc | Výrazná dominanta města, významné dílo vrcholného baroka, součást jezuitského areálu vysoké školy. |
| kostel Zvěstování Páně | Olomouc | Klášterní kostel kapucínského kláštera na jihovýchodní straně Dolního náměstí, jedna z prvních sakrálních staveb na území města po švédské okupaci (1642-1640). Významná urbanistická dominanta Dolního náměstí. |
| fara se zahradou | Olomouc | Barokní fara na gotických základech se zahradou, ohrazenou na severní straně hradební zdí, na jižní straně novodobým oplocením a bývalou hospodářskou budovou na západě. |

Zdroj: vlastní zpracování podle [41].

Příloha C

Kalkulace navrženého zájezdu

| Položka | Množství | Bez DPH | DPH | S DPH | Celkem |
|--|----------|--------------|------|--------------|---------------------|
| NEPŘÍMÉ NÁKLADY | | | | | |
| Doprava + řidič (Kakabus, s.r.o - Olomouc) | | | | | |
| Kilometrovné | | | | | |
| Čekací sazba | | 23 967,00 Kč | 21 % | 29 000,00 Kč | 29 000,00 Kč |
| Mýtné | | | | | |
| Parkovné | 3 | 41,33 Kč | 21 % | 50,00 Kč | 150,00 Kč |
| Ubytování (1 lůžko) | 0 | | | 0 Kč | 0 Kč |
| Stravné | | | | 206,00 Kč | 206,00 Kč |
| Strava | 0 | | | 0 Kč | 0 Kč |
| | | | | | 29 356,00 Kč |
| Průvodce | | | | | |
| Mzda | 3 | | | 4 600,00 Kč | 13 800,00 Kč |
| Ubytování (1 lůžko) | 2 | 1 208,70 Kč | 15 % | 1 390,00 Kč | 2 780,00 Kč |
| Strava (večeře) | 2 | 173,56 Kč | 21 % | 210,00 Kč | 420,00 Kč |
| Stravné | | | | 320,60 Kč | 320,60 Kč |
| Vstupné | 1 | 148,77 Kč | 21 % | 180,00 Kč | 180,00 Kč |
| | | | | | 17 500,60 Kč |
| Součet nepřímých nákladů | | | | | 46 856,60 Kč |
| Nepřímé náklady na jednu osobu (včetně rizika neobsazení = 38 osob) | | | | | 1 233,07 Kč |

| | | | | | | |
|-------------------------------------|----|----|-------------|------|----------------------|--------------|
| PŘÍMÉ NÁKLADY | | | | | | |
| Ubytování (2 lůžko) | 24 | 2 | 1 382,70 Kč | 15 % | 1 590,00 Kč | 76 320,00 Kč |
| Strava (večeře) | 2 | 48 | 173,56 Kč | 21 % | 210,00 Kč | 20 160,00 Kč |
| Vstupné | | 48 | 148,77 Kč | 21 % | 180,00 Kč | 8 640,00 Kč |
| Součet přímých nákladů | | | | | 105 120,00 Kč | |
| Přímé náklady na jednu osobu | | | | | 2 190,00 Kč | |

| | |
|---|-------------|
| Celkem přímé a nepřímé náklady na 1 osobu | 3 423,07 Kč |
| Přirážka cestovní kanceláře (25 %) | 855,77 Kč |
| Pojištění CK proti úpadku (5 %) | 42,79 Kč |
| DPH (21 %) | 148,56 Kč |
| Součet přirážek včetně DPH | 1 047,12 Kč |
| Cena na jednoho účastníka zájezdu | 4 470,19 Kč |

| | |
|--|--------------------|
| Prodejní cena zájezdu | 4 500,00 Kč |
| Možno přikoupit cestovní pojištění (ČSOB Pojišťovna) | 30,00 Kč |

Zdroj: vlastní zpracování.

Alternativní kalkulace zájezdu při využití pražského dopravce

| Položka | Množství | Bez DPH | DPH | S DPH | Celkem |
|--|----------|--------------|------|--------------|---------------------|
| NEPŘÍMÉ NÁKLADY | | | | | |
| Doprava + řidič (Bohemia Bus - Praha) | | | | | |
| Kilometrovné | | | | | |
| Čekací sazba | | 27 500,00 Kč | 21 % | 33 275,00 Kč | 33 275,00 Kč |
| Mýtné | | | | | |
| Parkovné | 3 | 41,33 Kč | 21 % | 50,00 Kč | 150,00 Kč |
| Ubytování (1 lůžko) | 2 | 1 208,70 Kč | 15 % | 1 390,00 Kč | 2 780,00 Kč |
| Stravné | | | | 320,60 Kč | 320,60 Kč |
| Strava (oběd, večeře) | 4 | 173,56 Kč | 21 % | 210,00 Kč | 840,00 Kč |
| | | | | | 37 365,60 Kč |
| Průvodce | | | | | |
| Mzda | 3 | | | 4 600,00 Kč | 13 800,00 Kč |
| Ubytování (1 lůžko) | 2 | 1 208,70 Kč | 15 % | 1 390,00 Kč | 2 780,00 Kč |
| Strava (večeře) | 2 | 173,56 Kč | 21 % | 210,00 Kč | 420,00 Kč |
| Stravné | | | | 320,60 Kč | 320,60 Kč |
| Vstupné | 1 | 148,77 Kč | 21 % | 180,00 Kč | 180,00 Kč |
| | | | | | 17 500,60 Kč |
| Součet nepřímých nákladů | | | | | 54 866,20 Kč |
| Nepřímé náklady na jednu osobu (včetně rizika neobsazení = 38 os) | | | | | 1 443,85 Kč |

| | | | | | | |
|-------------------------------------|----|----|-------------|------|----------------------|--------------|
| PŘÍMÉ NÁKLADY | | | | | | |
| Ubytování (2 lůžko) | 24 | 2 | 1 382,70 Kč | 15 % | 1 590,00 Kč | 76 320,00 Kč |
| Strava (večeře) | 2 | 48 | 173,56 Kč | 21 % | 210,00 Kč | 20 160,00 Kč |
| Vstupné | | 48 | 148,77 Kč | 21 % | 180,00 Kč | 8 640,00 Kč |
| Součet přímých nákladů | | | | | 105 120,00 Kč | |
| Přímé náklady na jednu osobu | | | | | 2 190,00 Kč | |

| | | | | | |
|--|--|--|--|--|--------------------|
| Celkem přímé a nepřímé náklady na 1 osobu | | | | | 3 633,85 Kč |
| Přirážka cestovní kanceláře (25 %) | | | | | 908,46 Kč |
| Pojištění CK proti úpadku (5 %) | | | | | 45,42 Kč |
| DPH (21 %) | | | | | 157,71 Kč |
| Součet přirážek včetně DPH | | | | | 1 111,59 Kč |
| Cena na jednoho účastníka zájezdu | | | | | 4 745,44 Kč |

| | | | | | |
|--|--|--|--|--|--------------------|
| Prodejní cena zájezdu | | | | | 4 800,00 Kč |
| Možno přikoupit cestovní pojištění (ČSOB Pojišťovna) | | | | | 30,00 Kč |

Zdroj: vlastní zpracování.

| | |
|---------------------------|--|
| Autor (vypracoval) | Martin Doležel, DiS. |
| Název BP | Sakrální památky Olomouce |
| Studijní obor | LCR |
| Rok obhajoby BP | 2019 |
| Počet stran | 59 |
| Počet příloh | 4 |
| Vedoucí BP | Mgr. Djamila Bekhedda |
| Oponent BP | |
| Anotace | Tato bakalářská práce se zabývá popisem a analýzou sakrálních památek v Olomouci i jejím blízkém okolí. Na základě této analýzy, práce navrhuje skupinový poznávací zájezd s důrazem na sakrální památky. V teoretické části bakalářské práce jsou popsány předpoklady pro tvorbu, realizaci a kalkulaci ceny kulturně poznávacího zájezdu. V práci je představena Olomouc jako destinace cestovního ruchu se zaměřením na sakrální turistické atraktivity města. Praktická část pak obsahuje informační minimum o navštívených místech a návrh realizace poznávacího zájezdu do Olomouce se sakrálním zaměřením. Je zde popsáno technické řešení zájezdu, jeho program, vytvořené itineráře a závěrem kalkulace tohoto zájezdu. |
| Klíčová slova | Olomouc, cestovní ruch, poznávací zájezd, sakrální památky, kalkulace zájezdu. |
| Místo uložení | ITC (knihovna) Vysoké školy logistiky v Přerově |
| Signatura | |